Reg.No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 | సంచిక 21 | నెల్లూరు - 2-8-35 - శుక్రవారము | సం॥ చందా 4-0-0.

వ్యాఖ్యలు, విమర్శలు.

అబిసీనియాలో భారతీయులు:—

స్వతంత్ర దేశములన్నీ, తమ ప్రజల సంరక్షణకొరకు తగిన ప్రయత్నాలు చేస్తూవుంటే అబిసీనియాలోవుండే భారతీయులగతి ఏమో గమనించేవారే గనుపడను. జాతిసమితిలో ఇండియాపక్షంలో గట్టిగాపోరాడే జాతీయాభిమాని లేకపోవుటే యింగకూడవచ్చినచిక్కు. ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఎందుకీ విషయంలో తటస్థంగా వున్నారోగాని అబిసీనియా పట్ల బ్రిటను వైఖరి ఇందమిద్ధమని తేలేవరకు భారతీయులు తహతహపడవలసిందే!!

కాంగ్రెస్: అధికార పదవులు:—

కాంగ్రెస్ మహాసభవారు సంస్కరణాలు అమలులోకి వచ్చేవేళకు తమ కోతిపిడికిల్లు వదలి, అధికారాల నాసించడం తప్పను అని అన్నాడు వెల్లింగ్డన్ ప్రభువుగారు చిన్ననాడే, అధికారమును ఒకసారి చవిచూచిన ఇకమీదట వదల నిష్పపడడు మానవుడు అని అధికారుల దృఢనిశ్చయం. అందుకనేకదా ఎన్నిసంస్కరణాలు పార్లమెంటులో వ్యాసయినా ఇండియా అధికారవర్గమువారు వాని తత్వాన్ని విధ్వంసంచేసి, నిరంకుశానికి శాశ్వితపట్టాభిషేకం కావించింది కాంగ్రెసు అధికారం వహిస్తుంది అంటే, బ్యూరాక్రసీవలె కాదనిమాత్రం విమర్శకులు గ్రహించాలి. సకిమ తీసుకులో బడు కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులంతా, కాంగ్రెస్ ఆదేశాలను పూర్తిగా నిర్వహించడం విధిలేని కట్టుబాటు. స్వలాభంకొరకు మానవులనుతలక్రిందులు గావించే ధనపిశాచానికి లోబడ్డప్పుడే యీలాంటి తగాదాలు. విఠల్ భాయిగారి ఉద్యోగం లోకాన్ని భ్రమింపచేసిందంటే వారికి వచ్చిన వేతనంలో అవసర ఖర్చులకు అవసరమైన సొమ్మును ఉంచుకొని, శేషించిరదంతా దేశద్రవ్యం కాబట్టి, దేశసౌభాగ్యానికే వెచ్చించినాడు. అధికార స్వీకార వాదులందరూఅదేవిధంగా కరాచీ తీర్మానాల ననుసరించి రు 500 మించిరాబడు వేతనాలన్ని ప్రజాక్షేమానికి వినియోగించు లాగున కాంగ్రెస్ సూత్రములను నిర్మించే యీనూతన మార్గం పట్టుతుందనిమాత్రం ప్రతిపక్షులు గమనించడం శ్రేయస్కరం అశాపిశాచం మానవుని వదలిపోతే, తర్వాత, ఏస్థానమైననూ, ఒక్కటేగదా!

లాహూరు సిక్కు ముసల్మాన్ మనస్పర్ధలు:—

దేశాన్ని యీతరుణంలో కలవరపరచుచూ వచ్చిన లాహోరు సిక్కు-ముసల్మాన్ మసీదు వివాద సమస్యక్రమంగా శాంతిమార్గం పట్టడం అభినందించాలసిన విషయమే. అరాచకాన్ని సునిశితముగా అణచివేయుటకు దొరతనమువారు వెనుకకు తీయకున్ననూ, రాజకీయ చతురతచేత, భయంకర శక్తుల రెండింటిని సామర్థ్యముతో సామరస్యమునకు గొనవచ్చినందులకు సంతోషించవలసినదే.

కత్తిచేతబట్టి శాంతి సమకూర్చినామన్న లాభంలేదనిన ఉత్ప్రేక్షగాదు తాత్కాలికంగా బహిశ్శాంతి నెలకొన్ననూ, ఇరువర్గములు హృదయములందునూ దవాగ్నిరగులుచున్నట్లు సూచనలు వెలువరచుచునే యున్నవి. ఇరువర్గముల హృదయ సమ్మేళనమువకు తగు కృషి వెంటనే సలుపబడునుగాక.

ఇంగ్లండులో వర్ణభేదం:—

విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వమనే యీదినాలలో, సమాన పౌరసత్వమని, కామన్ వెల్తు ఆఫ్ నేషన్సు అని పిలుచుకొనే యీదినాలలో, నల్లవారినిమాస్తే బ్రిటనులో ఓగ్వకానితనం పెరిగిపోతూవుంది. భారతీయ విద్యార్థులు దినదినం యిక్కట్లాలు ఎదురుకోవలసి వస్తూవుంది ఎంత ఉన్నతపదవి సధిష్టించిన వాడైనను ఆంగ్లేయులు భారతీయులను వర్ణభేదముచేత నిరసించునంత కాలము రెండు జాతులకు మనసు ఏలాగున కలియగలదో? అందుకనియే హృదయపరివర్తన సూచనలు బ్రిటిషుజాతియందు కనబడిన చాలునని మహాత్ముడు ఘోషించడం.

డిలిమిటేషన్ కమిటీ:—

బారుబుద్ధితో విషయాలను ఎదుర్కొంటే, విషయనిర్ణయం ఎట్టి క్లిష్టసమస్యలందైనా సులభమే. వక్ర తత్వముగల బహుళ సంఖ్యాక వర్గంలో కాంగ్రెస్ ప్రాతినిధ్యం వుండిన లాభంకంటే నష్టమేఎక్కువయనిగదా, కాంగ్రెస్‌వాదులు బహిష్కరించారు ఈ అపవాదం తొలిగించుకోవడం డిలిమిటేషన్ సభ్యులకసీసధర్మం తమ హృదయాంతరాళములందుండు విజబీజములు ఫలించేటందుకు చిత్రవిచిత్రములైన మార్గాలు కమిటీవారు దినదినం అన్వేషిస్తూ వున్నారని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. అబ్బినంతలోనైనా, దేశాభ్యుదయమునకు పునాదులుగాగల నిర్ణయాలకు భారతీయులమని హృదయంలో పెట్టుకొని, ఉత్తమ నిర్ణయాలను వత్తురనియే కనుకొందము.

శరశ్చంద్రబోసుగారి విడుదల:—

ఎట్లయితేయేం తుదకు బోసుగారిని ఏలాటి షరత్తులూ లేకుండా విడుదలచేశారు. విడుదల అనంతరం ఆకాశం పిడిగి నేలమీదపడలేదు! బోసుగారు ఎవ్విధముగాగాని దొరతనంవారికి పాదాక్రాంతుడైనట్లు మనము ఎరుగము. దొరతనంవారు బోసుగారిమీద బహిరంగంగా ఏలాటి నిందలనుగాని మోపబోలేక పోయారు. వీరూవారూ చెప్పే రిపోర్టులను సుసుకోలో పుచుకొని జనసమూహాన్ని నిర్బంధపెట్టడం, జవాబుదారీగల ప్రభుత్వలక్షణ మాతుండదా. బోసుగారివలె ఇకెందరు కరకు చెరసాలలో మ్రగ్గుచున్నారో. వారిగతి విచారించే దెవరు?

శక్తిలేని ప్రజలు:

మద్రాసు ప్రభుత్వ పరిశ్రామిక శాఖవారి రిపోర్టులు చూచేవారికి మన దారిద్ర్యము అద్దములో లాగున స్పష్టంగా కనుపడుతుంది. పంటలు ధరలుతగ్గుట, కైతులను లేవలేనంతసితికి తెచ్చింది. కొనుగోలు శక్తి కూడా క్షీణించింది. ఎగుమతులు తగ్గినవిగదా, దిగుమతులు హెచ్చుచూపున్నవి. ఇందువల్ల మార్కపుదేటు మారవలసియుండగా, దొరతనమువారు మార్పులకు అడ్డుతగులుతూనే ఉన్నారు. దేశంలో స్థితిగతులు ఇట్లా తారుమారు కావడంచేత ఇతర దేశములలో భారతీయుల ఖాతాలు పడిపోతూవుండడం సంభవించింది. ఇతర దేశీయులు తమలో తాము పరస్పర ఖాతాలు కుదుర్చుకొని భారతదేశాన్నివదలివేస్తూవున్నారు. బజ్జటులో లోటులు వచ్చినప్పుడందా వెనకవెనక క్రొత్తపన్నులను విధించే దొరతనం సభ్యులు, జాతీయ ఆదాయం పెంపొందే మార్గాల నేలవిడిచి వేయుచున్నారో! నిర్జీవమైన భారతరాజ్యం గతి ఎట్లయిననేమని నిర్లక్ష్యంకాబోలు?

కైతు సభలు:—

కైతు సభలలో రాజకీయాలు కూడదని స్వార్థపులవాదం. దైవారాధన, మొదలు బిడ్డల చదువులు, దిక్కులేక పండే పుష్పరాశ్లు, భార్యమెడలో పుస్తె కట్టే విషయంతోకూడా నేడు రాచకీయతత్వంగామారి మానవజీవిత సర్వస్వమునకు తామే సర్వాధికారులమని దొరతనాలు పూచీపడే యీకాలంలో, యీ దొరతనాలను నిలిపే కైతాంగానికి రాజకీయాలతో అవసరంలేదని వాదించేవారి మేధాసంపత్తిగూర్చి ఏమని వాకొనుటకు? కైతును ఓటుఅడుగకుండా, కైతు దైనిక జీవితంతో దొరతనానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేకపోతుందో, నాము కైతును రాజకీయాలకు సంబంధంపుండదని ఎంత త్వరలో గ్రహిస్తే అంతమంచిది.

ఉదయగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ.

అధ్యక్షులు:- బి. వి. నారాయణరెడ్డిగారు

ప్రారంభకులు:-పాణకా కనకమ్మగారు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

—కోవివారిపల్లె జూలై 28

ఉదయగిరి తాలూకా ప్రథమ జమీన్ రైతు మహాసభ జూలై 28 తేది పగలు 3 గంటలకు గరిమనపెంట మజరా కోవివారిపల్లెలో గొప్ప మామిడితోపులో సమావేశము కాబడినది. చుట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి సుమారు 2000 మంది రైతులు స్త్రీ పురుషులు విచ్చేసిరి. రంగనాయకులుగారు, బద్దెపూడి వెంకట్నారాయణరెడ్డిగారు, కనకమ్మగారు నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శులగు పొమ్మా శేషురెడ్డిగారు, అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారు మరికొందరు నెల్లూరునుండి ప్రత్యేకకారులో అరుదెంచిరి. ఈవచ్చిన నాయకులకు దారిలో రెండుమూడు గ్రామములలో రైతులు స్వాగతమిచ్చి మేళతాళములతో ఎదుర్కొనిరి. నాయకులు వచ్చుదారిలోని గ్రామములవారు వీధులలో తోరణములు రైతము కట్టిరి. భోజనానంతరము మహాసభ కోవివారి పల్లెకు రెండు ఫర్లాంగులలో గొప్ప మామిడితోపులో సమావేశము కాబడినది. ఆగొప్ప మామిడితోపంతయూ జనముచే క్రిక్కిరిసి పోయినది. మామిడిచెట్లపైనంతయు ప్రజలే. స్త్రీలసంఖ్య రెండుమూడు వేలకు మించియుండును. మహాసభ కరుదెంచిన చుట్టుప్రక్క రైతులలో ప్రముఖులు చట్టురుశెట్టి కృష్ణయ్యగారు (కోడిగంపల), తోట చెంచయ్య నాయుడుగారు (వెలిగండ్ల), భట్టురుశెట్టి వెంకయ్యగారు (కట్టకిందపల్లె), తూమాటి వెంకటప్పయ్య నాయుడుగారు (తూమాటివారిపల్లె), రామచంద్రుని కొండయ్యగారు (వెలిగండ్ల) చాకలకొండ రామయ్యగారు (చాకలకొండ), చెరుకూరు వర్పపనాయుడుగారు (గొర్లవారిపల్లె), రామచంద్రుని కృష్ణయ్యగారు (గొట్టిగుండాల), బొట్లగూడూరు నరిసింహయ్యగారు (బొట్లగూడూరు), గొర్ల రాఘవులు నాయుడుగారు (కంభాలదిన్నె), గుంటిపల్లి పిచ్చినాయుడుగారు (పాట్టిపల్లె), పులవర్తి వెంకటనర్సు (పాట్టిపల్లె), కూండ్ల కొండపనాయుడుగారు (రొంపిదొడ్ల), మల్లంపాటి వెంగయ్యగారు (రొంపిదొడ్ల), ఇంకను అనేకమంది ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. సభాప్రారంభమున శ్రీ యన్. పి. వి. శేషాచార్యులవారు ప్రార్థన గావించి రెండు చక్కని స్వాగత గేయముల పాడిరి. తర్వాత రామానాయుడిచే జమీన్ రైతు గీతములు పాడబడెను. తరువాత ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు కోవి బసవయ్య నాయుడుగారు తమఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసమును చదివిరి. తర్వాత శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మగారు చక్కని హృదయంగమ శైలితో తన ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. తదనంతరము అధ్యక్షులు బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షోపన్యాసమును చదివిరి. తర్వాత కరతాళధ్వనుల మధ్య ఆచార్య రంగనాయకులుగారు ఒక ఘంటసేపు రైతుల నుద్బోధించి ఉపన్యసించిరి. తదనంతరము మహాసభలో 25 తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించబడిన అధ్యక్షుల వారి ఉపసంహారోపన్యాసముతో సభ విరమింపబడినది. మహాసభలో పాటోగ్రాపు తీయబడెను. సభ విరమింపబడిన వెనుక చాకలకొండ రైతులచే ఆహ్వానింపబడి రంగనాయకులుగారు, కనకమ్మగారు, మొదలగు నాయకులు రాత్రి చాకలకొండకు వెళ్లిపోయిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు స్వాగతోపన్యాసము.

మహాశయులారా!

దేశసేవయే దైవసేవగా భావించి తదాచరణయందు భోగభాగ్యములు శరీరారోగ్యములు గోల్పోవుటేగాక, కారాగృహవాసమును తదితర కష్టములు ప్రాప్తించినను, పాటింపక, బాటవపడు రైనలేని మా మోటు గ్రామమునకు, భారతమాతసందేశమును, చాటవిచ్చేయు భరతయోధాగ్రేసరులకు, మాహృదయ పూర్వక స్వాగతము.

భరతదేశము కేవల కర్షకదేశము. ఇటీవల ప్రపంచము నావరించిన ఆర్థికదుస్థితి ఈకర్షకరాజ్యమును మరింతపీల్చి పిప్పిచేసివైచినది. ఇక జమీన్ రయితు బాధలు యూహానీయములు. ఈక్లిష్ట పరిస్థితుల నుండి దేశమును గాపాడ గ్రామపునరుద్ధరణమునకై ముందంజవేసి కర్షకాభ్యుదయమునకై పాటుపడు నీనాయక సోదరీ సోదరులకు వందనములు.

హైందవ సంఘమున నొక భాగమై హీనదశయందుండు మన పంచమ సోదరాభివృద్ధికై కృషి సల్పు నీదీనబంధువులకు నీహరిజన మిత్రులకు సాష్టాంగ ప్రణామములు.

తమ సర్వస్వమును దేశాభివృద్ధికి ధారబోసి హాలికాభ్యుదయమె దేశౌన్నత్య నకు ప్రథమ సోపానముగ గ్రహించి వివిధరీతుల తన్మహాకార్యమునకు గడంగు మీకెల్లరకు భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు అనుగ్రహించుగాత!

బద్దెపూడి వెంకట్నారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షా!

జమీన్ రైతు సోదరులారా!

నాకంటెను యీపదవికి అర్హులు అనేకులున్న మావన్నే సభాధ్యక్షులుగా రెన్నుకొన్నందులకు వందనములర్పించుచున్నాను. నేనీ జిల్లా జమీన్ రయితు సంఘమున నొకసేవకుడుగా వుండియు మీతాలూకాలోని జమీన్ రయితుల ఒకపర్యాయమును దర్శించియుండనందుకు పశ్చాత్తాపపడవలసియున్నది. నేటికైననూ ఈఅవకాశము గల్గుట ఆహ్లాదకరమే!

జమీందారు లెవరు?

మన దేశమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము రాకముందు పాలించుచుండిన ప్రభువులు నవాబులు. వారిఅను గ్రహము సంపాదించుకొనుచుండిన కొందరిని, వారికి రయితులవలన పన్నువసూలుచేసి హెచ్చు మొత్తములు చెల్లించుచుండిన కొందరికి చాలా భాగము మన గ్రామములు యీజమీందారుల వశమునందుండెడివి. గాని స్థి సుగావారికి

(దీని కొరకు 6-పేజీ 2-వ కాలంలో చూడుడు)

మూలవ్యాధి.

బవాసిర్ సంభుక్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తగాను ఎట్టిస్థితిలో యున్నను నొప్పి, చీల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటి పూటలోనే నివారణచేయును. ఉపయోగించిన 3 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్ము వాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 2.

చెవుడు.

మా "బధిరోద్దీపక్" తైలము చెవి బాధలకు అమోఘమయినది. చెవుడు చెవిలోచీము, చీము కారుట, పోటు దురద, ఫుండ్లు మొదలగు జాడ్యములను పారద్రోలును. వేలకొలది చెవిటివారు యీఔషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ 2.

శక్తిముద్రా కార్యాలయం, కుంభార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

రతిమాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రసవిషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వతవనమూలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరునిచే గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండచేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి రేతశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రబిక్ష పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహారోగ రాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడితీరుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాలుకలేకేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో నెవ్వనకైపనికిరావు. మాచెడకేల కార్డువ్రాయుము.

డాక్టరు ఎ. సాంబమూర్తి.
చికాకోలు.

60 మాత్రలు 5-0-0
కాంపిల్యు 30 మాత్రలు రు. 3-0-0.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చిచూచినయెడల సువాసన గమనింపుడు.

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స
స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స స్త్రీలపాలిటివర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు ఈ స్పెసిఫిక్స ఎందరో స్త్రీలు బహుధైర్యముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపితముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృథాకాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిబొందింపబడదు.

బహిష్టుదు శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముపోవుటా దానితో గలుగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

3. ప్రసవకాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు ముందునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును పూర్తిగా పోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనమూదుహరించిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోస్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జీచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పథ్యమువగైరా వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్.(వ్యాపతి)
అస్పత్రిరంగాబీధి, నెల్లూరు.

గ్రామోద్యోగస్థుల వంశ పారత్వము

రాబోవు శాసనసభ సమావేశమునందొక గోజన గ్రామోద్యోగముల వంశపారంపర్యతను రద్దుచేయుటకును, టోలుగేట్లను పునః స్థాపించుట కును ప్రతిపాదనలు జరుగునట్లు గతనెల 11 వ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడియున్నది. దేశక్షేమము కేమాత్రము యుక్తమో చదువరులు నిర్ణయింతురుగాక.

గ్రామోద్యోగములు.

ఆదిలో సంస్థానాధిపతులు హంగామిగా గవర్నమెంటువారికి కొంత మొత్తము సైనికఖర్చులకు చెల్లించుచుండిరి. 1802 సంవత్సరమునుండి హంగామి నునుముల రద్దుపరచి శాశ్వతముగా 'పేష్కష్' అను పేరుతో కొంత మొత్తమును శిస్తుకు చెల్లించుచూ గ్రామములు సర్వస్వతంత్రములతో నమర్థించుటకు గవర్నమెంటువారు సంస్థానాధిపతుల కేర్పాటుచేసిరి. సంస్థాన గ్రామముల విచారణ సంస్థానాధిపతుల పై పోయినది. అట్టి గ్రామముల యొక్కయు, గవర్నమెంటువారు స్వయముగా పరిపాలించు గ్రామములయొక్కయు అభివృద్ధి కయిరా విషయములు తమకొరకుపనుటకును పరిపాలనాది సౌకర్యములకును, గ్రామోద్యోగస్థుల నేర్పాటుచేసి వారికొరకు చట్టముల (Proprietory Village Serviee Act, Heriditary Village Service Act) సైతముచేసిరి. ఆచట్టములలో గ్రామోద్యోగస్థుల కెంతమాను తెలుగుగ విధజించిరి. గ్రామసంబంధ విషయములన్నియు కరణములు గ్రామమునసబులుకల్ల యేర్పడవలసియున్నవి. కాబట్టివారలను, వారలకు సహాయముగ తలార్లను చేర్చి యొక తెగజేసినారు. వీరలు గ్రామసంబంధ విషయములకన్నిటికిని, గవర్నమెంటువారికి పూచిదారులగుట వీరల విషయమై రివిన్యూబోర్డువారు సైతము స్టాండింగు ఆర్డరులలో కలయున్ని కట్టుదిట్టములు చేసియున్నారు. పైకనిన యుద్యోగస్థుల బలుమాన్యమండిన గ్రామాభివృద్ధి జెందజాలదనియు, అట్లు మాయమంకుటలో నానేకవిషయములు అంతరించి అనర్థదాయకములగుననియు పైకనిన నౌకర్లను వంశపారంపర్య నౌకరీలుగ జేసి చట్టముల నేర్పరిచిరి. వంశపారంపర్యమైన నౌకరినిరక్షురకుక్షిగనుండిన బనులేలాగు జరుగునాయని శాసనసభ్యులలో 1931 సం॥ కొంతచర్చజరిగినందున అప్పటిప్రధానామాత్యులైన గౌ॥ మునిస్వామినాయుడుగారు. కష్టసుఖముల నాలోచించి, కొన్నినిబంధనల నేర్పరచి, ప్రచురించిరి. అయ్యవి నేటికిని అమలులోనున్నవి. గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై వెక్కురుపాటుపడుచుండ గౌ॥ ఆర్. శ్రీనివాసన్‌గారు గ్రామోద్యోగస్థుల వంశపారంపర్యతను రద్దుపరచ ప్రయత్నించుట యనర్థదాయకమని విశేషముగ చెప్ప నక్కరలేదు. వంశపారంపర్య చట్టముల నేర్పరుచు కాలములో చట్టకారకులు తమ అభిప్రాయములను ఫోర్టుసెంటు జార్జిగెజిట్టులో వివరీకరించియున్నారు. వాటినిక్కు చూపుటవసరము నర్వవిదితము. శ్రీనివాసన్‌గారి విషయమై ప్రతిపాదించుటకు పూర్వము చట్టకారకులు అభిప్రాయములు జదివి తీర్మానించవలెను పార్థికులు మరీయును వంశపారంపర్యము నుండు గ్రామోద్యోగస్థుల నిరంతరము నిరక్షర కుక్షులుగ నుండురను సంశయము కడుంఛాపురి కాలమున దేశమభివృద్ధి జెందవలెయున్నదో విద్యాభివృద్ధికిలుగు కద అనుకుంటనలయునుకదా.

టోలు గేట్లు.

గౌ॥ శెట్ ప్రధానామాత్యులు రైతులసంఘములు, కష్టసుఖముల నెరిగినవారగుట, అనవరత కష్టజీవులగు రైతులయ్యు, ఉదరపోషణార్థమై యెడ్లబండ్ల పైనాధారపడియుండు నిరు పేదలను, టోలుగేట్ల సుంకముల నిమ్ముకొంటెకు, ద్రవ్యము వర్ధిల్లునుగ నార్జించి, సుఖముల ననుభవింపకలేను మహాశయులు, కొంతవిరకు కాలంకలైపోవుట వష్టకరము కాదని భావించి టోలుగేట్లెత్తివేయించిరి. అట్లు చేయుటలో గవర్నమెంటువారు కోలుపోయిన వరుంబడిని రాబట్టుకొనుటకు మోటారు ట్యాక్సును (Motor Vehicle taxation Act) నిర్ణయించిరి. ప్రస్తుతము మరల టోలుగేట్లను పెట్టుటకు గౌ॥ యే. బి. శెట్టిగారు పుపాదించుట, బీదలనొప్పించి భాగ్యవంతుల అనుగ్రహమును బొందనెంచుటకు గాబోలు. ప్రజాప్రతినిధులగు శాసనసభ్యులు ప్రజల క్షేమమునకై పాటుపడుటకు మారుగ గవర్నమెంటువారి కోశాభివృద్ధికొరకు పాటుపడుట చాలశోచనీయము. గవర్నమెంటువారి వరుంబడుల నభివృద్ధిపరచి వారికున్నవిస్తారులకొ గోరిన, బీదరైతులను, కష్టజీవులను బాధపరచక, యేతోకొంత ద్రవ్యప్రపత్తి కలిగి ద్విచక్రశకటముల, మోటారుబండ్ల తీసికొని యుండువారలవల్ల యేల రాబట్టి యివ్వరాదు. అది కొంత క్షేమకరమనియు దేశసేవయని కూడ దలచతగియున్నది. మోటార్లకింతనో, అంతనో లైసెన్సులు, అనిపెట్టి వసూలు చేయుచున్నారు. ఇకద్విచక్రశకటముల (cycles) కేల సవారిలైసెన్సుల విధింపరాదు? 5, 6 సంవత్సరములబాలురు సైతము ద్విచక్రశకటములనెక్కి దారిబోవు ముసలులపైదొర్లి యనర్థముల గలుగచేయుట దొలగిపోవునుకదా. ఇట్టిబాధలు చాలవరకంతరించి పోవునుకదా. శాసనసభ్యులకు మనదేశము బీదరైతులిప్పట్టు నపడుపాట్లు తెలిసియేయుండును. అట్లు తెలియకున్నను విచారించుకొని బీదలబాధ పెట్టక గౌ॥ యే. బి. శెట్టిగారికి బోధించి టోలుగేట్ల పునర్నిర్మాణోపాద నభిప్రాయమును విరమించులాగున జేయ బ్రార్థితులు. గౌ॥ యే. బి. శెట్టిగారును బీదలపాకర్యమునకై వారు లేదలచిన పైప్రతిపాదన నుపసంహరింప బ్రార్థితులు.

ఇట్లు,
కన్నలిరామిరెడ్డి.

మునిసిపల్ టెండర్

రామాపెస్ దావా.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి రామాపెస్ వారి టెండరు అంగీకరించిరి. అగ్రిమెంటు వ్రాసు కొనేలోపల శేట్లుదిద్దబడినట్లు అనుమానించి గవర్నమెంటు పెన్నుస్ వ్రాయగా దిద్దిబడినది నిజమేనని వచ్చినదట. అందుమీదట ఆదిద్దబడిన విషయమును విచారించుటకు పోలీసుకు పంపబడినది.

ఇది యిట్లుండగా మున్సిపాలిటీవారు పునరాలోచించి రెండవ టెండరు దారగు ప్రభాకరాకి టెండరు అంగీకరించిరి.

యీవిషయమై రామాపెస్సు వారు మున్సిపాలిటీమీద సివిల్ దావా వేస్తారని తెలియుచున్నది.

—పురవాసి

నా సంచారములోని విశేషాలు.

(రామానాయుడు)

వుస్నేపల్లి బావులక్రింద రాగిపైరు వెట్టారు. పైరు బాగానే ఉంది. కరబల్లవోలు వర్షంలేక వేసిన వజ్జ మొలచి మొలవ నట్టుంది. మనమాలి 18 తేది చూచాను. అంత చిన్నగ్రామం రు 200 లు సక్కిలు రిమీవనురుగా లంచాలు చెట్టారని విన్నప్పుడు పెద్దపెద్ద గ్రామాలు ఎంతెంత ఖర్చు లెట్టినవో చెప్ప శక్యంకాదు. మంచికార్యాలకు దమ్మిడిఖర్చు ధరించలేరు. ఈ లంచాలక్రింద ఎంతైనా ధారబోస్తారు. ఈ దివాను రాకముందు ఉద్యోగులలో కొంత భయముండేది. కాని నేడు బాహాటమై విచ్చలవిడిగా ఉంది. వెంకటగిరి తాలూకాలోనే దోపిడి జరుగుతున్నప్పుడు దూరపు తాలూకాల సంగతి చెప్పేదేముంది. 1342 ఫసలీ సుక్కిరొసరం కరబల్లవోలు రైతులు రహస్యంగా లంచాలు దారబోశారు. అబాపు రిమీవనివ్వక దేముడాయని నెత్తినబడి అల్లాడుతున్నారు. ఇట్టి అనర్థాలు అనర్థవిన్నానే తిరుగా అదేతప్పు రైతులు చేస్తున్నప్పుడు ఎవరేం చేయగలరు. లంచమివ్వకపోతే పని పంచెదుపుతారు. పైవారు తమ అధికార్లమాటలు నమ్ముతారు, గాని మామాటను నమ్మరు. కాబట్టి మమ్ముల ఏమి చేయమంటారు. అని రైతులు గోలపెడుతారు. అది నిజమేకాని వృథాగా నేడు లంచాలు దర్శించి రేపుతిరుగా శిస్తు కట్టేదానికంటే లంచాల ఖర్చులు నా తగ్గించుకోవడం మేలని నాసలహా. భగవదనుగ్రహం బాగుండి రాజాగారి గండె నీళ్లకు దోసిలొగ్గి, రైతుల గొంతులుగోసి ఓట్లను జమీందార్లకు ధారబొయ్యకుండా ప్రజానాయకులకిచ్చి శాసనసభల కంపితే వెంటనే ఈలాంటి కొద్ది సవరణలైనా జరుగగలవు. జమీందార్ల మొంగమాటాలకు, బాధలకు, తిండికి, లంచాలకు లొంగకుండురని రైతుల మరీమరీ కోరుతున్నాం.

కుందాం 18 తేది నాదేవచ్చినా. ఎవరో ఒక గడ్డాపుపంతులు, మంత్రవైద్యుడు ప్రత్యక్షం. గ్రామస్థుల నందరిని బురిడీవెట్టాను, గ్రామాల్లోకి చీడా పీడా రాకుండా గ్రామంలో రాళ్లు వేస్తానని, ఖర్చులెంతని విచారించినా. అయిదారువందల రూపాయలన్నారు. నాగుండె పగిలింది. ఈ కష్టకాలంలో కూటికి సంపాదించుకోలేని పేదవాళ్ల నోర్లుగొట్టి ఈ భూతానికి దర్శింపడం నాకేమిగిట్టలే. డబ్బు దండకానికి బెట్టారు. బీదలు పీడలు రాకనేసరికి చదువులేని మూగజనం పాపం గొర్రెనో, పిల్లనో అమ్మి యిస్తారాబో సాగించండన్నారు. ఇది పెత్తనంతోపే గ్రామపెద్దల తప్పు. ఈలాంటి మోసాలకు లోపడకుండా ఇకనైనా జాగ్రత్త కలిగియుండడం ప్రజలందరి కర్తవ్యం.

పన్నులా - దోపిళ్లా ఇవి?

—:—

వెంకటగిరి ఎస్టేటు

మార్కెల్ల తాలూకా

	మలుములు	మాగాణి	మెట్ట
గో॥1-కి	80-0-0	54-0-0	12-0-0
	60-0-0	50-0-0	9-0-0
	54-0-0	48-0-0	8-0-0
	48-0-0	36-0-0	6-0-0
	40-0-0	32-0-0	4-0-0
	36-0-0	24-0-0	3-0-0
	32-0-0	16-0-0	2-0-0
	30-0-0	12-0-0	
	24-0-0	8-0-0	
	20-0-0		
	16-0-0		
	12-0-0		

వ. రా:—మలుము తోటల్లో సజ్జ, రాగికంటె యితరపెలగల పైర్లకావు. బావులు 6 మట్లు సేద్యానికి కపిల ఎద్దులు 4 కి రు 800 లు పెట్టవలెను.

మాగాణి, వర్షాలు లేనందున, చెర్వుల గండ్లు పూడ్చనందునను సాగులేదు. రిమీవన్ లేదు. ఇస్తిఫాయిస్తే భూమితొలగుతుంటేగాని పట్టాలో పేరూ తొలగదు శిస్తుతప్పదు.

మెట్టలు రేగుచెట్లసాగుబడికి పనికివచ్చునే గాని పైర్లుపండి రైతుకుటుంబపోషణకు పనికిరాదు.

ఇక జమీన్‌రయితులబాధలు ఏమని నిర్ణయించమంటారు.

—రైతు.

రుమేనియా దేశములో ఒకని వృత్తిపన్ను వసూలుకై అమీనా వారంటు తీసుకొని వెళ్లినపుడు ఆసామి యింట్లో అస్తియేమీ కనబడకపోతే, 17 ఏండ్ల వయస్సుగల అతని కూతుర్ని అమీనా జప్తి చేశాడట. తండ్రి పన్ను చెల్లించే వరకు ఆమె యిల్లు కదలకూడదట.

* * *

30 రోజులలో కంబడిపురుగు 10,000 రెట్లు ఎక్కువ పెరుగుతు. ం

ఒక అణాబిళ్ల పంపిన శాంపిల్ ఉచితము!

ఇండో-బామ్

ఇతర అంజనములు, బాములవలె మండదు. ఒకతూరి వాడినవారు మరల మరల వాడుచు స్నేహితులకు సిఫారను జేయుచున్నారు. తలనొప్పులు, పార్శ్వపునొప్పులు, వాయువుపోటు వెన్నుపోటు, పంటినొప్పి, బెణుకు, దద్దుమొదలగు బాధలను పోగొట్టును. అన్నివిధములగు నొప్పులకు బాధలకు సిద్ధౌషధము.

ప్రతిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

పెద్దసైజు బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0. 3 బుడ్లు 1-4-0

పోస్టుఖర్చులు వేరు

నెల్లూరు ఏజంటు:-
పొన్నూరు లక్ష్మయ్య శెట్టి.

కార్నిక్ బ్రదర్స్, గిర్గాం,
బొంబా

మల్లాం తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ.

జూలై 26 తేది మల్లాంలో సమావేశమగుట

తాలూకా రైతుల అపూర్వోత్సాహము

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

మల్లాం జూలై 26:—

మల్లాం తాలూకా జమీన్ రైతుల మహాసభ జూలై 26 తేది పగలు 2¼ గంటలకు మల్లా గ్రామములో దేవాలయమునకు పడమరగాయుండు తోపులో సమావేశము కాబడినది. చుట్టుప్రక్క అన్నిగ్రామములనుండియు ముఖ్యరైతులెల్లరు విచ్చేసిరి. నాయుడుపేట తాలూకా కరబల్లనోలు, నెమల్లపూడి, పున్నేపల్లి, అన్నమేడు వగైరా గ్రామములనుండికూడ పలువురు విచ్చేసిరి. పోలూరుతాలూకా రైతులుకూడ కొందరు విచ్చేసిరి. రంగనాయకులుగారు ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానింపబడి వారు నిడుబ్రోలునుండి వచ్చిరి. నాయుడుపేటనుండికూడ చాలామంది విచ్చేసిరి. వచ్చిన రైతులలో ముఖ్యులు, ఎల్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు, వెంచ సుబ్బారెడ్డిగారు, వేమూరు సుబ్బారెడ్డిగారు, దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు, పెనుబర్తి సుబ్బయ్యగారు, బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు, వంకాయలపాటి సుబ్బరామానాయుడుగారు, దువ్వూరు మూర్తిరెడ్డిగారు తిరుమూరు వరదారెడ్డిగారు, కొడవలూరు రాఘవులు నాయుడుగారు, ముట్టెంబాక పిచ్చిరెడ్డిగారు, దువ్వూరు శేషురెడ్డిగారు, నిడుగుర్తి సుబ్బరాయులురెడ్డిగారు, లింగారెడ్డి రాఘారెడ్డిగారు, దేవతా చెంచురామయ్యగారు, కట్టా చెంచుకృష్ణారెడ్డిగారు, పల్లేటి రామారాఘవులుగారు, తిరుమూరు సుబ్బారెడ్డిగారు, మొదలగువారు విచ్చేసిరి. మహాసభకు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాజమీన్ రైతునాయకులగు సామవేదం సత్యనారాయణగారు వ్యవసాయిక యిబ్బందులచే రాజాలనందున సభాధ్యక్షతకు అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారిని ఆహ్వానింపబడినది. దేవాలయములో మహాసభ జరుపునట్లు ఏర్పాటులు కావింపబడినను 20 మైళ్లనుండి సైతము హాజరులు వచ్చియుండుటచే సభ వెలుపలి తోటలోనికి మార్చబడినది.

ప్రథమమున ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారి స్వాగతోపన్యాసమును వారికి అనారోగ్యముగా వున్నందున వంకాయలపాటి సుబ్బరామానాయుడుగారిచే చదువబడినది. తర్వాత అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారు క్లుప్తముగా తన అధ్యక్షోపన్యాసమును సాగించిరి. తర్వాత సభలో తీర్మానములు చర్చింపబడి ఆమోదింపబడెను. తూపిలి కాల్వ విషయపు తీర్మానములో రైతులెల్లరు ఆందోళనా పరవశులై యుండిరి. తర్వాత రంగాగారి గంభీరోపన్యాసము దీర్ఘముగా సాగినది. సభలో జమీన్ రైతులు గీతాలు పాడబడినవి. సాయంత్రం 6 గంటలకు సభ విరమింపబడినది.

ఈ మహాసభ ఏర్పాట్లుచేయుటలో దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారు వారి సోదరులు, పాదర్తి రామారాఘవరెడ్డి ప్రభృతులు చేసిన కృషిస్తుత్యార్హము. రామారాఘవరెడ్డిగారు వయస్సు చెల్లినవారయ్యు వారికున్న ఉత్సాహము, పట్టుదల, వర్ణనాతీతము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారి స్వాగతోపన్యాసము.

సోదరమహాశయులారా!

నేడు మాకొక శుభదినము. జిల్లాలో మామూలనుండు యీగ్రామమునకు మా యాహ్వానము నంగీకరించి వ్యయప్రయాసలకులోనై యీసభకరుదెంచిన తామెల్లరకు ఆహ్వాన సంఘపక్షమున హృదయపూర్వక స్వాగతమొసంగుచున్నాను. మిమ్మాహ్వానించు అవకాశము కల్గినందులకు గొంత ఆహ్లాదకరమే. గాని సరియగు వసతులు కల్పించు నవకాశము బహుస్వల్పము. యీప్రదేశమున మాఆతిథ్యమున యేమైనలోపమున్నచో క్షమింప కోరుచున్నాను.

నేటి జమీన్ రైతుల స్థితి

ఈ వెంకటగిరి యెస్టేటునందు రైతులు విపరీతమైన శిస్తుభారముచేతను, అధికారము, జవాబుదారిలేని ఉద్యోగుల లంచగొండితనము వలననూ, జాయింటుపట్టాలలోని శిస్తుబాకీలకు నిర్బంధము, [illegible]

సైతము రైతులనష్టపడవలసి వచ్చుట సర్వసాధారణమగుచున్నది. నీటిలోపమున పైర్లు ఫలింపక పెట్టుబడి సైతము గోల్పోవురైతులకక్షత క్రమక్రమముగా వశించి తినుటకు కరువుగా తిండి సైతము లేని స్థితిరైతులకు కల్పించుటచే భూములకున్న విలువ కొంతక్షీణించి లేమిచే హాస్తిగాపోయినది. వేలకొలది ఎకరముల భూములనిండుగా నశింపజేసి లక్షలకొలది రైతుల సుఖజీవనమునకు ముప్పుకల్గించిన జమీందారుల అన్యాయ, అవివేక, అవకతవక ఆటలకు అంతము లేదు. గాని దైవికమయిన యిబ్బందులు లేక వర్షించినను జలాశయములు పూడిపోయి మొదటివందున చాలినంతనీరు లేక పైర్లు ఎండిన రైతు పెట్టుబడి పోయెందాయని ఒకవంక తన సంసారనిర్వహణమునకు మార్గమేమాయని మరియొక వంక దిక్కులేనివాడై చెన్నుగానక పరితపించుచుండు రయితుకిస్తుకుగాను వరస్థితి జప్తులతోగాక చివరకు పట్టుదల వారంట్లుకు సైతము జమీందార్లకు అవకాశమిచ్చి పరిసరప్రభుత్వపు గ్రామములలోకూలివాలియైనకేసి అర్థమో నిర్ధమో తాను తనఆలుబిడ్డలు త్రాగుచుండ అట్టి కార్యమునకు సైతము రైతును నోచుకొననివ్వక ఎండిపోయిన పైర్లశిస్తుకయినను అరెస్టుచేసి జయిలునందుంచి తన్నాశ్రయింపయున్న ఆలుబిడ్డలను అన్నమో రామచంద్రాయని అల్లాడించుచున్నది యెస్టేటు [illegible]. యీఅన్నము అందకగానీని జమీందారులు ఒడలెరుకక ప్రవర్తింపుమ అడవులు వారివేనని కంచెలువారివేనని రైతులకు కల్గించుచున్న ఒత్తిడి చెప్పనలవిగాకున్నది. యిన్ని అవకాశములు తమ హస్తగతమొనర్చుకొని ఎన్నికలలో నిర్బంధించి ఓట్లుతీసుకొని యీనోరు వాయిలేని జమీన్ రైతులకు మేమే ప్రతినిధులమని నిక్షిప్తముగా చెప్పుచున్నారు. కాని యిట్లు అనేక అసందర్భములందు అనేకవిధములుగా రైతులు యిబ్బందులు అనుభవించుచున్నారు అట్టివన్నియు చెప్పలూనుకొన్న దినములు కావలసివచ్చును.

కర్తవ్యము

గనుక యింకనయినను మన నాయకుల సలహాతో మనకర్తవ్యము నిర్ణయించుకొని పాటుబడినచో మన యీనిర్భాగ్యస్థితి తొలగగలదు. కాలమొక్క విధమున నేయుండదు. వివిధ పరిణామములు గలుగుచుండుట సహజమే. చీకటి కొన్నాళ్ళు వెన్నెలకొన్నాళ్ళు సహజముగా మన మనుభవించు చేయుచున్నాము. వివిధప్రాంతములనుండి అరుదెంచిన నాయకులు తాముగలసి యీసభలో పలువిషయములు చర్చించి మన కర్తవ్యము నిర్ణయించి తగుప్రయత్నము నొనరించి మన యిక్కట్టు తీర్చుటకు ప్రయత్నించి కృతకృత్యులయ్యెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

వ్యయప్రయాసలకు రైతు సేవాతత్పరులై యీకుగ్రామమునకు మాఆహ్వాన మంగీకరించి దయచేసిన తమకెల్లరకు మరియొకమారు హృదయపూర్వక స్వాగత మొసంగుచున్నాను.

తీర్మానములు.

1. జమీన్ రైతు బాంధవులగు శ్రీ రా॥ బ॥ బి. మునుస్వామినాయుడుగారి అకాలమరణమునకు యీసభవారు చింతించు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెల్పుచున్నారు.

ఉ॥ అధ్యక్షుడు.

2. శాసనసభలకు సామాన్య ప్రజలతరఫున జమీందార్లు పోటీచేయరాదనియు, అట్లుచేసినను ప్రజల [illegible]

3. చెన్నరాష్ట్రమునందు జమీందార్ల పెత్తనము బలపరచుటకొరకు [illegible] రెండవశాసనసభను నిర్మించుచుండుటయు సంయుక్త నియోజకవర్గములద్వారానే మితిమించిన ప్రాతినిధ్యమును బొందుచున్న జమీందార్లకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుచుండుటయు రైతులోకము క్షేమమునకు అభివృద్ధికి భయంకరమని యీసభవారు ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయుచున్నారు.

ప్ర॥ తిరుమూరు వరదారెడ్డి
బ॥ చిల్లకూరు కోమారుస్వామిరెడ్డి

4. చాలాకాలముగా అనేకయిబ్బందుల పాలగుచున్న యినాముదారులకు జిరాయితీ హక్కును కలుగజేయు యెస్టేటు ల్యాండుయాక్టు సవరణబిల్లును అంగీకరించవలసినదని శ్రీ వైస్రాయిగారిని ప్రార్థించుచు యినాందారీరయితులు చెల్లించు శిస్తుభారమును తగ్గించుటకుగాను తగినట్టి మరియొక సవరణబిల్లును తయారుచేయించవలసినదిగా గవర్నమెంటువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్ర॥ దువ్వూరు శేషారెడ్డి
బ॥ దువ్వూరు మూర్తిరెడ్డి

5. వెంకటగిరి సంస్థానములో ప్రస్తుత దివానుగారి వలనకూడ రయితులకు నానాయిబ్బందులు కలిగి అశాంతి నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నది. యెంతమంది దివానులు మారినను యీజమీందారు పెత్తనము తొలగించనంతవరకు రయితులకేమాత్రము క్షేమము గలుగదు. కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వమువారు యీయెస్టేటును కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు పరిపాలనక్రింద తీసుకొని రైతులను రక్షించవలసినదని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్ర॥ చిల్లకూరు రాఘవరెడ్డి
బ॥ దువ్వూరు వెంకురెడ్డి

6. యెన్నికలలో ప్రస్తుత ఓటింగుపద్ధతి వలన జమీందారి ప్రదేశములలో ఓటర్లకు నానాబాధలు గలుగుచున్నవిగాన యికమీదయెన్నికలలో రంగుపెట్టెల పద్ధతి ప్రవేశపెట్టవలసినదిగా యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ప్ర॥ రాజా రామకృష్ణాంజనేయులు
బ॥ దువ్వూరు నర్సారెడ్డి

7. నెల్లూరుజిల్లా ప్రజా ప్రతినిధిగా పోయిన శాసనసభాధ్యక్షులయిన గౌ॥ బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు నేలం తిరుమనాపల్లి రిపెటల్ మెంటు సందర్భములో రైతులకు వ్యతిరేకముగా గవర్నమెంటు పక్షమున ఓటుచేసినందులకు శ్రీ రెడ్డిగారి చర్యను యీసభవారు గర్హించుచున్నారు.

ప్ర॥ చింతంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి
బ॥ వెల్లూరు పుల్లారెడ్డి

8. మల్లాంతాలూకా తూపిలి చెరువుకు క్రొత్తగా పులికాలవలోనుండి ప్రత్యేక కాలువ త్రవ్వకొనుటకు 40 సంవత్సరములనుండి గవర్నమెంటువారికిన్నీ జమీందారు వారికిన్నీ వాదగ్రస్తముగావుండి 3 సంవత్సరములనాడు సదరు కాలువ త్రవ్వుకొనుటకు గవర్నమెంటువారు అనుజ్ఞయిచ్చియుండిన్నీ వెంకటగిరి యెస్టేటువారు ప్రతిష్టవాయిదాకున్న ఆ కాలువ త్రవ్వదమని రయితులను భ్రమపరచి యింజనీర్లఎదుట కవ్వుమాపించి శిస్తుబకాలు చేసుకొన్న వెంటనే వాయిదాలు వేయుచూ ప్రతిసంవత్సరము జరుపుచుండు యెస్టేటువారి మాయాలు అమానుషము యీసభ [illegible] తీవ్రముగా గర్హించుచూ యీసంవత్సరమైన [illegible] త్రవ్వించితీర [illegible]

9. ఆయూరు గ్రామములోనుండు ఆసుపత్రిని యొత్తివేసి అక్కడ కౌటుకు గాని రెడ్డిపాలెములో గాని పెట్టవలెనని జిల్లాబోర్డువారాలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. యిదివరకోట్ల కావలసి యుండెడి ఆసుపత్రులు యేర్పాటుచేయుటకు బాకుగా నీ యూర్ గ్రామములోనుండు ఆసుపత్రిని తీసి వైద్యోపాయములో నుండుట వుచితము గాదని యీ వైద్యాలయ సమీపములో యెరువుపట్టణములో ఆసుపత్రిలుండని యీ ఆయూరు గ్రామసమీపంలో ఆసుపత్రిలేదు గాన పదరు ఆసుపత్రిని ఆయూరులోనే యుంచవలెనని నెల్లూరుజిల్లాబోర్డువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ॥ అధ్యక్షుడు

10. రైతుసంఘాలకు ప్రేమయూనిదువుల వలె శాసనబద్ధమయిన స్థానము సంపాదించుటకు ప్రవేశ పెట్టిన శ్రీ రంగాగారిబిల్లును, శిస్తులకు యిదేవిధముగా రైతులయొక్క మాగాణి భూమి మైనా జప్తుచేయరాదని నిర్ణయించు శ్రీ అనంతశయనం గారిబిల్లును, బుజిశ్రీ రామ్మోహనాలకై యొక్కరిని అరెస్టుచేసి, జైలుకు పంపరాదనియు, ప్రతిరైతుయొక్కయు పనిముట్లను తాకరాదనియు, పనిముట్లు, ఇండ్లు, ఇతర వస్తువులు జప్తుచేయరాదనియు, ప్రకటించు శ్రీ రంగాగారిని బిల్లును యీసభవారు బలపరచుచున్నారు.

ఈ॥ అధ్యక్షుడు

11. మల్లాం తాలూకా తూపిలిమజరా అందలమాలగ్రామం—పరిస్థితి.

11. ఈగ్రామమునకు సువర్ణముఖినుంచి ప్రత్యేక కాలవపాయదలతప్ప వేరేయే ఆధారమున్నూ లేదు. యీకాలువ పదరు గ్రామమునుంచి యేటికి సుమారు 5 మైళ్లదూరము వున్నది. యీకాలువ యిప్పటికి 40 సంవత్సరములకు యీవల యెప్పుడున్నూ తనిఖీచేసి యీకాలువను మరామ్మతు చేసినదిలేదు. రయితులు చెప్పుకొన్నప్పుడు మాక్కికస్తీకి మాగ్రామముమీద వేవాకీచేసితే సదరు కాలువను మరమ్మతు చేస్తాము అనిచెప్పి నమ్మించి శిస్తులు మాత్రం పూర్తిగా వసూలు చేసుకొని పోవుటయేకాని యెప్పుడున్నూ సదరు కాలువను గురించి మాకుసౌకర్యము కలుగ చేసినవారు కారు. వెంటనేసదరు కాల్వమరమ్మతు చేయించవలెనని సంస్థానమువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ॥ తియ్యూరు చెంచురామారెడ్డి

ఆ॥ వన్నూ ఆదినారాయణరెడ్డి

(2-వ పేజీ తరువాయి)

యిప్పటివలె హక్కులులేక యేవారు అప్పటి ప్రభువుల ఆదరణ తప్పిన ఆవారు పరుల గుంజాటన బడుచుండెను. కాని మన యీబ్రిటీషు ప్రభుత్వము మనదేశమున ప్రవేశపెట్టబడుచున్న దినములలో ప్రభుత్వమునకు పన్నులు వసూలుచేసుకొనుటకు తగినవసతులు పరిపూర్ణముగా లేక కొంతవరకు వారిస్వాధీనమునందే యుంచుకొని మన యీజమీను గ్రామములన్నియు మన దురదృష్టవశముచే యీజమీందారులకు వశపరుపబడినవి. గాని రయితులను మాత్రము ప్రభుత్వస్వాధీనము నందుండెడి గ్రామములలోవలెనే పీకున్నా ఆదరించుచుండవలసిన నిబంధనలతోనే యీ జమీందారులకు మన గ్రామములు వశపరుపబడినవి.

వారు మొదలు జమీందారులు తమ శిస్తు వసూలు చేసుకొనుటయు, పన్నులు పెంచుకొనుటకు సర్వప్రయత్నములు చేసి క్రమ క్రమముగా పెంచుకొనుటదప్ప రయితులకేమో వసతులు కల్పించు తలంపు లేకుండెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము బలపడు కొద్ది గొప్పగొప్ప డెల్టాలు యేర్పాటు చేయుచూ, జలాధారములు వృద్ధిపొందించుచూ రయితులకు వసతులుకల్పించుచు డయిటు జమీందారులు యేవసతులు కల్పించకపోగా అమాయకులగు రయితులను భాదించి నిర్బంధపెట్టి విపరీతముగా శిస్తులు గుంజుకొనుచున్నారు. వీరికొక పద్ధతిలేదు. ఒక నియమములేదు. వీరియిష్టానుసారము పన్నులు రయితులను సర్వభాధలుపెట్టి హెచ్చించుకొనిరి.

తాము ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తముసేమో హెచ్చించుటకు వీలుగాకుండా పర్మనెంటు సెటల్‌మెంటు చేసుకొనిరి. రయితులను యేపరిస్థితులలోగూడ తమకణగియే తాము పెట్టుభాదలు భరించుచూనే యుండులాగున సర్వహక్కులు యస్టేట్సులాండు ఆక్టుద్వారా నేమొ కల్పించుకొన్నారు.

నేటి జమీన్ రయితు స్థితి.

తా నేటి జమీన్ రైతుస్థితి ఘోరముగానేయున్నది. రయితుల కేలాటి శరణ్యములేకున్నది. మేము సంపాదించుకొన్న చట్టములు, హక్కులు అధికారముల, బలముతో ఒడలెరుగక తమపన్నులు కింకరులవలె వసూలుచేసుకొనుటయేగాని ప్రతిఫలముగా రయితులకు తగువసతి కల్గించవలసిన భాద్యతయైనా తమకున్నట్టు చాలా భాగము జమీందారు లెరుగరు. జలాధారములు నూతనముగా నిర్మించి రయితులకు వసతి కల్గించక పోయిననూ వున్న జలాశయములయిననూ బాగుచేయక రూపుమాపుచున్నారు. ప్రతి ఫలము పయిర్లపండక రయితులు వ్యవసాయమునకు పెట్టుబడి కూడా మళ్ళీక గ్రుంగి పోవుచున్నారు. తద్వారా భూములు ధరలు కొనువారు గ్రామములలో లేక స్వాధీనముందుంచుకొని అనుభవించు నష్టకష్టములను మాచి యితరులు ఖరీదుచేయుటకు హడలిపోతున్నారు. పండిననూ ఎండిననూ పన్ను సర్వభాదలు పెట్టి జప్తీలు దావాలు, కుదువపట్టుదల వారెంట్లు వయితము పెట్టి రయితులను హింసించుచున్నారు. చెల్లించిన శిస్తుకయినను కొన్నిసందర్భములలో దావాలువేసి సమ్మనులుకూడగాక నే డిక్రీలుకేయించుకొని వసూలు చేసుకొనుచున్నారు. అదేవులు, కంచెలు, వారి ఆధీనమునే యుంచుకొని, శిస్తులు హెచ్చింపుకే వకొనుటలోను యెన్నికలలో ఓట్లు సంపాదనకున్న పద్ధతిలేకుండా వారి యిష్టానుసారము వసూలు చేసుకొనుచున్నారు. యీప్రకారము భూములకు వి. కలేకుండా, రయితు పరపతి పుట్టకుండా నానావిధములైన యిబ్బందులపాలబడి నలిగి పోవుచున్నారు. యిట్లు ఆ జీవిధముల రయితు పడుపాట్లు చెప్ప నలవిగాకున్నది.

జమీన్ రైతు ఉద్యమము.

ఇట్లనేక యిబ్బందులనుండి విడిబడి తమ్ము తాము రక్షించుకొనవలయునని ఆశక్తి స్వయముగానేమి నాయకుల యుద్బోధము వలననేమి అటనట రయితుసంఘములు నెలకొల్పబడిన నాయకులు శ్రీ ఆచార్య రంగాగారి వలన వివిధపత్రికలందు ప్రచారము గావింపబడి సంఘములు స్థాపింపబడినవి. యీసంఘముల ద్వారా నాయకుల సలహామీద రైతులనుభవించు యిబ్బందులు తీర్పు నిమిత్తము మన మద్రాసు శాసనసభలో యీక్రింది హంశములతో ఒక బిల్లు అప్పటి శాసనసభా సభ్యులు శ్రీ స్వామి వెంకటాచలంశెట్టి గారి వలన ప్రవేశపెట్టబడెను.

బిల్లులోని విషయములు.

1. జమీన్ గ్రామములకు శిస్తు ప్రభుత్వగ్రామములకంటె మించకుండా సెటిల్మెంటు చేసి నిర్ధారణ యొనర్చుట.

2. చెర్వులు, కాలువలు రిపేర్లుచేయని యెడల జిల్లా కలెక్టరుకు రయితు పిటీషను దాఖలు చేసిన కలెక్టరు రిపేరు అవసరమని భావించిన, రిపేరుకగు మొత్తమును జమీందారు వలన కలెక్టరు రాబట్టి రిపేరుచేయుట.

3. యెండిన పయిర్లకు శిస్తు మినహాయించుట మొదలగు విషయములలు.

జస్టీసుపక్షము-జమీనురయితుల కొనర్చిన ఘోరమగు ద్రోహము

పవిజలవర్ధ రయితులమని, రయితుబిడ్డలమని, రయితులకు సేవకేతుమని నమ్మచెప్పి వోట్లుతీసుకొని గోముఖ వ్యాఘ్రములవలె బొబ్బిలిరాజాగారి నాయకత్వమున జస్టీసుపక్షమున చేరి రయితునాయకులవలన ప్రవేశపెట్టబడిన పైనుదహరించిన బిల్లును జంటలేక, పాపభీతిలేక శాసనసభలో యెత్తిరించి చర్చకురాకుండానే చేసిరి. యీమాత్రము మేలయినా జమీన్‌రైతులకు కల్గింప నియ్యకొనని బొబ్బిలిరాజాగారి జస్టిసుపక్షము రయితులకు సేవ యింకేమి చేసెదరో ఆలోచించుకొనుడు. అంతటితో పోకుండా యింకనూ రానున్న ఎన్నికలకు మరల తయారవుతున్నారు. వీరికి యీ దఫాయైనను సరియైన జవాబుయివ్వ మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నాము.

మన కర్తవ్యము.

మనము మన రైతు సంఘములద్వారా శాసనసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని బలమగు పక్షమును స్థాపించుకొని ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులో నైవిషయములే గాకుండా మనయిబ్బందులన్నియు తీరులాగున పరిఅయిన సవరణలు తయారుచేయించి ప్యాసు చేయించుకొనిన మన కష్టములన్నియు తీరిపోగలవు. అట్టిపని యీ ప్రారంభదశలో మనము చేయజాలము. అయినగాక కాంగ్రెసువారు శాసనసభలలో ప్రవేశింప బూనుకొన్న యీ దినములలో మనకొక ప్రత్యేక పక్షము అనవసరము గాన మనము వారిని నమ్మబల్కుకొని వారికే మన ఓట్లను రానున్న ఎన్నికలలో నయినా యిచ్చి ఆ పక్షమును గెల్పింపకేవి వారి ద్వారా మన యిబ్బందులు తీర్చుకొనుటకు వీలందరున్నూ మనఃపూర్తిగా పాటుబడవలెను. మన భావిభాగ్యోదయము మన చేతులలోనే యున్నది గాన రానున్న ఎన్నికలలోనయినా జాగ్రత్తగా ప్రవర్తింప మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నాము.

ముగింపు

గతమునకు వగచిన లాభములేదు. యిప్పటికయినను జాగ్రత్తవహించి జరిగిన అన్యాయమును గ్రహించి తగువిధమున పాటుపడి మాయిబ్బందులను తోడి జమీనురయితుల యిబ్బందులను తీర్చుటకు ప్రాపుకోని నన్నిపక్షకర్తవ్యతగా యెన్నుకొన్నాము.

డోంగ్రే గారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డ
లకు పుష్టియున్ను,
బలమున్ను, ఆరో
గ్యము, నిచ్చును.
అన్నిస్థలములందు
దొరకును.

ప్రొప్రయిటరు:—
కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో.,
గిర్‌గాం-బాంబె.

ఎస్టేట్సు లాండు ఆక్టు

1934-వ సంవత్సరపు అన్ని సవరణలున్నూ, ఇనాముల బిల్లున్నూ, చేర్చి, అన్నివివరణములున్నూ, యీ ఆక్టు క్రింది వ్యవహారములకు లిమిటేషన్లు తెలియగల షెడ్యూల్లు తోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది.

ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజీ సహా రు. 1—6—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు టీట్లు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు,

నెల్లూరు.

లకోటా ప్రశ్నలు.

ప్రత్యక్ష నిదర్శనం.

మీ సీళ్ల కవరులోని అయిదు ప్రశ్నలకు ఫలితములు తేలీ మహిమచే వ్రాసి సీళ్లకవరు సహా పంపుటకు రు 1—5—0. సం॥ ఫలితం నెలవారీ రు 1—8—0.

శ్రీ సర్వతీ జ్యోతిషాలయం.

సేనాని పో పేకంకర్మ దేవాలయంవీధి,

కాకినాడ

ద్రణతులకు సర్వకాలాలు అనుగ్రహమున కృతజ్ఞులయ్యెదరు గాక యని పాత్రిక్షించుచూ నన్ను ... యున్న కొందులకు పరియెుక పారి ప్రాదయమూర్తికి వందనములర్పించుచున్నాను.

తెలప్రే. ఓ. కావి. కావి. కావి.

మహాళాదిసుగంధతైలము

తలమెరుగుకును వుపయోగించుకొన్న హర్ష్యవు తలనొప్పి కండ్లుమంటలు చిరకాలముండి బాధించు తలనొప్పులను నివారించి నెంట్రుకలను తుమ్మలవలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0.

త్రిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లను కాటుకగా వుపయోగించిన మసకలు కప్పటి, అఘికములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్ట) మాపు వటి రెండుగా కనుపడుట మొదలగు దూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల,

హెడ్డాఫీసు   బ్రాంచి

కో వ్రూ రు. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

కందుకూరు చందాదారులకు

కందుకూరు తాలూకాలో రయితు నాయకులైన అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారు ఆగష్టు 1 తేది రైతు ప్రబోధము చేయుటకు తాలూకా అంతట సంచారము చేయబోవుచున్నారు. గావ తాము యివ్వనలసిన చందా ధనము శ్రీరామమూర్తిగారిద్వారా చెల్లించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

గంజాం, విశాఖపట్టణ

జిల్లాల చందాదారులకు వి.పి. లపుంపుకొనుచున్నాము. దయయుంచి వెంటనే సొమ్ము చెల్లించవలెను. అవసరము లేనివారు వెంటనే వ్రాయించేది. లేనిచో వృథాఖర్చులగును.

మేనేజరు,
జమీందారైతు, సెల్లూరు

జమీందారైతు
శుక్రవారము.
2-8-1935

దృఢ ప్రతిజ్ఞ

ఇండియాబిల్లు పూర్తి అయినది. నేడో రేపో, సార్వభౌముని అంగీకారమును బడయనున్నది. శాసనము అనతికాలమున అమలున నుంచుటకు సర్వప్రయత్నములును జరుగుచున్నవి. ఇండియాబిల్లు ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారి స్వకపోలకల్పితమైన రాజ్యాంగ నిర్మాణమే. భారతీయాభిప్రాయచ్ఛాయలు కానబడవుగదా, భారతదేశమున ప్రత్యక్షానుభవము గలిగి భారతీయుల కష్టసుఖములలో పాల్గొనిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన సిఫారసులన్నియును మూలద్రోయ బడినవి. సార్వభౌమునిచే తన ప్రజల కష్టసుఖముల నిష్పాక్షికముగ పరిశీలించి రిపోర్టు చేయవలయునని పంపబడిన సైమన్ కమిషన్‌వారి సిఫారసులును అడుగుననే పడిపోయినవి. వేయేల! భారతీయులను కొండుచేబిలు సమావేశమునకు బిలిపించి, వారిహృదయమును గమనించి, తమసంకుచిత దృష్టితో కల్పితము గాబడిన శ్వేతపత్రమునకును తెక్కలు కత్తిరించబడినవి. ఉదార లక్షణములన్నింటిని నిర్మూలించి, భారతవర్షమున నిరంకుశపాలనము చిరస్థాయిగ నెలకొనుటకు తగిన విధానమును ఆంగ్ల దొరతనమువారు మనకు తలకుగట్టిరి.

ఆంగ్లప్రజలు నేడు ఇండియాపట్ల పూర్వపు పద్ధతుల నవలంబించుటలేదు. ఏకొలదిమంది విద్యావంతుల చేత నో ఆందోళనము గావింపబడుచున్నదిగాని, జనసామాన్యము ఆంగ్లపాలనమునకనుకూలుచేయును వాదము పూర్వపక్షమైనది. జనసామాన్యమున విద్యాప్రచారము తక్కువయని మోపబడుచుండిన నిందలుసమసిపోయినవి. స్వపాలనాతృష్ణ భారతీయులందు గనుపించుటలేదను కుతర్కములు అదృశ్యములైనవి. స్వపాలనార్హతకు వలసిన త్యాగము భరతఖండ మలవరచుకొన లేదను కుంటిప్రశ్నలు వేయువారికే సిగ్గగుచున్నది. అపాయసమయమున దేశసంరక్షణకు భారతీయులు రణరంగమున నిలువజాలరను అనాలోచిత భాషణముల ధోరణియును నూరినది.

ఆంగ్లేయులు భారత తత్వమును చక్కగ బోధపరచుకొనిరి. భారతీయ వాంఛలు సామాన్య ఆంగ్లేయునికిని చక్కగ గోచరమగుచున్నవి. మేల్కాంచిన భారతదేశము స్వభుజబలముమీద నాధారపడుటకు ప్రయత్నించుచున్న విషయము లోకవిదితమైనది. మహోత్తుడు ఇంగ్లండునకరిగి ప్రతి ఆంగ్లహృదయమును చూఱగొనెను. ధర్మయుద్ధమున భారతీయ ప్రతిభను, అఖండ త్యాగబుద్ధియును, వర్ణనాతీతమగు ఓరిమియును, పరిపక్వములుగ నుండునని నిరూపించినాడు. భారతీయ సంకల్పసిద్ధి లోకమునకు పరిస్ఫుటము గావింపబడినది.

ప్రబుద్ధ భారతమును హస్తగతము గావించుకొనుటకు పన్నబడిన సూత్రములు నూతన ఇండియా బిల్లుగాని, భారతీయులను స్వేచ్ఛావాతావరణమున సంచరించుటకు కల్పింపబడిన మార్గముగాదు. అఖిలభారతావనియునుఅమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవలె నొక ఫెడరేషన్ విధానమునకుం గొనితెచ్చి స్వాతంత్ర్య భారతమును సృష్టింతుమని ఆదిని నోట సీకూరుపల్కులు బల్కిరి. పర్యవసానము ఫెడరేషనే స్వప్నతుల్యమగుటయటుండ, ఫెడరేషన్ నిర్మాణము భారతవర్ష నిరంతర హృదయ విదారిత సమస్యాజనకకారణమనిన విచారకరము. సంస్థాన ప్రజలకుగల బాధలు తీరుమార్గములు గానబడవు. 2/3 ఇండియాదేశము నిరంకుశపాలమునను, 1/3 ప్రజాప్రభుత్వ విధానమునను నడుపబడినచో, దేశమున దినదినము భావసంఘర్షణ మెటులుండగలదోయూహింపగలము. నిరంకుశతత్వ దాసులగుసంస్థానములుదారచిత్తులుగారుగదా, ఐనచో, నిరంకుశసామ్రాజ్య విధానమునకు గురియై, పదచ్యుతులగుదుమమని వారి నిరంతరభయము. రాజుగారితో సమాధానపడి, స్వపాలనమును గావించుకొను సంస్థానాధీశులు వైసురాయిగారి కను సన్నల నిరంతరమూ మెలగవలసినస్థితి సంస్కారములుగొనితెచ్చినవి.

ఇక ఆంగ్లోపేందవ బాంధవ్యము కష్టతరమైనది. నేటి ఇండియాస్థితి దుర్భరమైనది. ఆంగ్లేయులకు భారతావనియంనన్మోకము చెడినదని వారి చట్టమునందలి ప్రతిరక్షణ సూత్రమును తెలుపుచున్నది. తమ వ్యాపారము, తమ పలుకుబడి, తమ పెట్టుబడి, తమసైనికబలము, తమ ఉద్యోగీయ సంఖ్యాబలము చెక్కు చెదరరాని విధానమును చిరస్థాయి చేయబడెను. భారతదేశము బానిసయైన భీతి మడుగకొనును. బలవంతమైన ఎగుటనిల్చి సవాలుచేయగలదు. మద్య దశేయందుండుట చేత సంశయ కారణమైనది. సంశయాస్పదమైనపుడు సామరస్యము కుదురుట యెట్లు?

కేంద్ర ప్రభుత్వమున బలీయమగు నధికారముండ, రాష్ట్రిభారమును తొలగించుకొనుటకూ దూరదృష్టియే కావలయును. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య ప్రతిపాదనము గావింపబడినట్లు కొందరూహించుట కింపు తావుగలదు. స్థానికప్రభుత్వ స్వాతంత్ర్యమున సంపూర్ణానుభవమును సంపాదించిన భారతీయులు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యరుచియు నంతియ గాగలదని సులభముగ నూహింపదగును. ప్రజాప్రతినిధులు నిరంతర స్వాతంత్ర్య వాదులైనపుడు సర్వాధికారియగు గవర్నరుగారు సర్టిఫికేషన్ అధికారముతో నెన్నిదినములు పాలింపగలడు? తన భారమును తొలగించుకొనుటకే, రాష్ట్రములందును జోహుకుముల నాదరించగల రెండవ సభను నిర్మించిరి. తన్మూలమున, నొకచేత నొసగబడిన హక్కులు రెండవ చేత నిర్మూలింపబడినవి.

కర్తవ్యమేమి?

ఈ సంపూర్ణ లోపభూయిష్టమును, సకల రాజకీయపక్ష తృణీకృతమునునగు సంస్కరణ చట్టమును శిరసావహించుటే, భారతీయ కర్తవ్యమగునా? సంస్కరణములను దేశమున నడుగుబెట్టనిచ్చి, వానింబ్రనేశించి, నిర్మూలించుటయా? వానిని స్పృశింపకయే బహిష్కరించుటయా?

దేశమున రెండు పక్షములునుగలవు. వానిని ఏకమార్గమునకుం గొనిరాగల్గినది కాంగ్రెసు మహాసభ యొక్కటియే. కాంగ్రెసు మహాసభవారు దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు పడుకష్టములు తెలియని భారతీయుడుగలడా? కాంగ్రెసు వాకొను సందేశములను బహుజనము శిరసావహించుటకు ఆతురపడి ఎదురుచూచుచున్నది.

ఇండియా దొరతనమువారు తమ సూచనలకు వ్యతిరేకమును చట్టము ప్రయోగింపబడినను, ఆంగ్ల ప్రభుత్వకాళ్ళు గావున, వారి హుకుములను ఆత్మవిశ్వాస పరిత్యాగము గావించుకొని అమలు పెట్టకతప్పదు. తదనుసారముగ కృషి సలుపబడుచునే యున్నది. సంకుచిత రాజనీతివేత్తలును, స్వార్థపరులును, జోహుకుములును, దరిజేర్చబడుచున్నారు. నూతన రాజకీయపక్షములు నిర్మూలములు గాబడున్నవి. కాంగ్రెసు సేవకుల బృందమున వివాదములు కల్పింపబడుచున్నవి. అధికారతృష్ణ పెంచబడుచున్నది. వెలుపలనుండి కాలతత్వమును గమనించుచుండిన స్వార్థపరులు కాంగ్రెసునందుదూరి, అధికార న్యామోహ పిశాచమునకు చేయూత నొసగుచున్నారు. దేశసౌభాగ్య నర్థనులగు పెద్దలు వార్ధాయందుగూడిరి. సంస్కరణములను దేశమున నడుగుపెట్టనీయరాదను సంకల్పమునే మరొక్కసారి దృఢపరచిరి. సంస్కరణముల వంకకు దృష్టి ప్రసరింపజేయుటకు ఇంకను తరుణము ఆసన్నము గాలేదనిరి.

నిజమే. సంస్కరణముల ఛాయనెరిగిన తరువాత, దేశీయతత్వమును సంపూర్ణముగమనించి, అందు అమృతమో, విషమో, జనించుదానిని గుర్తింపవలయును? తదనుగుణ్యముగ దేశీయశక్తులు మరల వలసియున్నవి. నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొలది మాసములు విడివిడ సాగించి, దేశీయ వివిధశక్తులను క్రోడీకరించి, దేశీయ వివిధరాజకీయ పక్షముల వారితత్వముల జోడించి, తర్వాత సంస్కరణమువంకకు తలయెత్తుటో, మరలించుటో కావలయును. స్వబలముమీద నాధారపడ గలిగినపుడు అన్యపక్షముల వారి పోకడలకు వెరగందనేల?

మాధవయ్యపాళెం మీటింగు

తిరుగా వాయిదాపడుట

వెంకటగిరి రైతుల సమావేశం మాధవయ్యపాళెం గ్రామములో జూలై 31 తేది జరుగునట్లును, దానికి రంగనాయకులుగారు మొదలగు నాయకులు వచ్చునట్లు ప్రకటింపబడియుండెను. కాని 31 తేది ఉదయం రాపూరు బస్సులో ప్రయాణం చేయుటకు నెల్లూరుబస్ స్టాండువద్దకు రంగనాయకులుగారు ప్రభృతులు రాగా మాధవయ్యపాళెం గ్రామ శాఖాధ్యక్షుడు దంతోలు అంకిరెడ్డి కనుపడి మీటింగు నిల్చిపోయినదని అబద్ధపు మాటలు చెప్పినందున రంగాప్రభృతులు వెనుకకు వెళ్లిపోయిరి. మాధవయ్య పాళెములో రైతులందరు సమావేశమైరి. సైవిషయము తెలిసినందున సభ వాదు ఆపబడెను. తిరుగా త్వరలోనే జరుపబడును. తీరీవగైరా వివరాలు ముందు ప్రకటింపబడునని కార్య నిర్వాహకులు ప్రకటించుచున్నారు.

రంగా నిన్లూ ప్రయాణం

రంగనాయకులుగారు పల్లీలు ఆక్రమింపకమిటి మీటింగు నిమిత్తం ఆగష్టు 7 తేదినాడు నిండ్రలోనుండి నిన్లూకో ప్రయాణమై వెళ్లినారు.

గుంటూరుజిల్లా రైతు మహాసభ.

గుంటూరుజిల్లా రైతుమహాసభ గతనెల 28 తేది శ్రీపాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరి గారధ్యక్షతన తెనాలిలో జరిగెను. అధ్యక్షోపన్యాసమునందు నేటి ఆర్థిక దుస్థితి, రైతుఋణ నివారణము, ప్రభుత్వము, శిస్తులవిధానము, గుంటూరుజిల్లా రీసెటిల్‌మెంటు, కృష్ణా రిజర్వాయర్, నీటిపన్నులు, భూమిపన్నులు, జాయింటు పట్టాలను గురించి సవిమర్శముగ దీర్ఘముగ చర్చించిరి.

తీర్మానములు.

జాస్తి చక్రవర్తిగారు 25 సంవత్సరములు పాలించినందులకై వారిని అభినందించుచున్నాము.

దివాన్ బహద్దూర్ బి. మునిస్వామినాయుడుగారు రైతు సంఘశ్రేయమునకై చేసిన కృషికి వారిని అభినందించుచున్నాము.

క్వెట్టా భూకంపమువల్ల నష్టపడినవారికి ఈ సభవారు తమ సానుభూతి వెలిబుచ్చుచున్నారు.

క్రొత్త రాజ్యాంగ సంస్కరణములను మాగన కాపనసభలను అమలులోనికి వచ్చేవరకును రీసెటిల్మెంటు ఆఫీసరుయొక్క ఏర్పాట్లును అమలుపరచక నిలిపియుంచవలెను. రైతు యీవరకే శిస్తు భారముచే క్రుంగియున్నాడు. గనుక ఇంతకు మించిన శిస్తులను యిప్పుడు విధించేయెడల రైతు భరింపజాలడు.

రైతువారీ ప్రాంతములలో పర్మనెంటు సెటిల్మెంటును (శాశ్వతశిస్తు నిర్ణయములను) చేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

డి. పి. డబ్లియు శాఖవారు తూములను తిర్గి క్రొత్తవిధముగా ఏర్పాటుచేయుటను ఏమాత్రము తృప్తికరముగా లేదు.

నీటిపారుదల సలహా సంఘమువారికి ఎక్కువ అధికారాధికారముల నొసంగలేదు. ఈసలహా సంఘములో డి. పి. డబ్లియువారు తప్పక సంప్రతించ వలయునని నిబంధించవలెను.

గ్రామపంచాయతీలకు గ్రాంటులను ధారాళముగా నొసంగవలెను.

ఇరిగేషను పంచాయతీలను కొంటెని ఈజిల్లాలో పరీక్షార్థమై కలెక్టరుగారు ఏర్పాటు చేయవలెను.

తూనికరాళ్లు కొలతపాత్రలు గూర్చిన వెంకట కృష్ణయ్య చౌదరిగారి చిత్తుచట్టమును యీసభ వాస్తి సించుచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా ఫల వృక్ష వ్యవసాయ ఖండ్రికల నొకటియును పశుగణ పోషణశాలను గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేయవలెను.

వ్యవసాయపు పనులనిమిత్తమై సైకోనలకు తక్కువ ఋణములకు స్వల్పవాయిదా మొత్తములను ఏర్పాటు చేయవలెను.

ఇండియా బిల్లు

స్టేటుకవున్సిలు సభకు ప్రత్యక్షప్రాతినిధ్య ముండవలెను సవరణ కామన్సుసభలో గత నెల 30 తేది ఆమోదింపబడెను. 3వ తేదీ యీ చట్టమును శాసించుటకు జార్జి సార్వభౌముడు సంతకము చేయునని తెలియుచున్నది.

* * *

కోవూరుతాలూకా పాటూరు గ్రామపంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలు 27–7–1935 తేది జిల్లా [illegible] బోర్డు సభ్యులు యెన్నుకొనబడిరి.

ఆత్మకూరుతాలూకా రైతు మహాసభ.

—o—

ఆత్మకూరులో 30-7-35 జరుగుట.

అధ్యక్షులు: గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆత్మకూరుతాలూకా రైతు మహాసభ తే 30-7-35 దిన ఆత్మకూరులో పంచాయతీబోర్డు భవనము ముందు వేసినకొల్పబడిన పందిటిలో శ్రీయుత గద్దెరంగయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. శ్రీతిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు సభాప్రారంభకులు. అక్కరాజు వెంకట్రామయ్యగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

సభకు 1000 మందికి పైగా రయితులు వచ్చియుండిరి. ఆచార్యరంగా, పాలపాటి పాపిరెడ్డి, ముంగమూరు వెంకురెడ్డి, పెళ్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, తేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డి, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, బొమ్మారెడ్డి శేషురెడ్డి, ఎ. శ్రీరామమూర్తి, వాకాటి నారసింహారెడ్డి, గుండా రామలింగారెడ్డి, జి. చెన్నారెడ్డి, పెండెం వెంకట్రాములు, పెన్నా పిచ్చిరెడ్డి, మాదాల పిచ్చినాయుడు, జి. బాలక్రిష్ణారెడ్డి, గుండాల పట్టాభిరామిరెడ్డి, కంచర్ల వెంగమనాయుడు, పే రే పి వెంకట్రామయ్య, పరిటాల వెంకటసుబ్బయ్య, విశ్వనాథ శీనయ్య, మొదలగు ప్రభృతులు సభనలంకరించిరి. సభానంతరము అనేక తీర్మానములు గావించబడెను.

తాలూకా రైతుసంఘ స్థాపన

ఆత్మకూరుతాలూకా రైతుసంఘము స్థాపించబడి వేమన అక్కపనాయుడు గారధ్యక్షులుగను, యం. వెంకురెడ్డిగారుపాధ్యక్షులుగను, గుండాల పట్టాభిరామిరెడ్డి, పేరేపి వెంకట్రామయ్యగారలు కార్యదర్శులుగను, కలువాయిఫిర్కాకు అన్నలూరు చెన్నపనాయుడు, నందిమండలం అయ్యంరాజుగార్లు, విరువూరు ఫిర్కాకు రావి వెంకట్రామానాయుడు, గొట్టిగుండాల వెంకట్రామారెడ్డిగార్లు, చిరమనఫిర్కాకు కంచర్ల వెంకటప్పనాయుడు, మాలెపాటి అడివినాయుడుగార్లు, మహిమలూరు ఫిర్కాకు చింతలపల్లి సుందరరామిరెడ్డి, పాలపాటి పాపిరెడ్డిగార్లు, దేవరాయపల్లె ఫిర్కాకు ఆమంచర్ల రామారావు, పప్పురామిరెడ్డిగార్లు, కమిటీసభ్యులుగ నెన్నుకొనడిరి. ఆత్మకూరు ఫిర్కాకు పేరేపి వెంకట్రామయ్యగారు, కలువాయిఫిర్కాకు గుండాలపట్టాభిరామరెడ్డిగారు, చిరమన ఫిర్కాకు కంచర్ల వెంకటప్పనాయుడుగారు, మహిమలూరు ఫిర్కాకు వాకాటి నరసింహారెడ్డిగారు, దేవరాయపల్లె ఫిర్కాకు ఆమంచర్ల రామారావుగారు జిల్లారైతు సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

(ఉపన్యాసములు తీర్మానములు ముందుసంచికలో ప్రకటింపబడును.)

మోపాడుఫిర్కా జమీన్ రైతు మహాసభ

మోపాడు ఫిర్కా జమీన్ రైతు మహాసభ యీమాసమున 15 తేది లోపుగ జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

బాలువెంగన్నగారి [illegible] పూరుఫిర్కా జిల్లా బోర్డుసీటుకు అన్నం రెడ్డి వెంకురెడ్డి (మదమనూరు) హోటకాలెం మునసబు పెద్దినేని రంగయ్య నాయుడు, సిల్లారి న్యాయంవాది మునగమూరు [illegible] నిన్న [illegible] దాఖలుచేసిరి.

చాకలకొండ రైతులు

గౌ॥ రామచంద్రారెడ్డిగారి జమీను.

మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులగు శ్రీ గౌ॥ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి కుటుంబమునకు చెందిన చాకలికొండ రైతుల కలుసుకొనుటకు శ్రీరంగా ప్రభృతులు గతనెల 28 తేదిరాత్రి వెళ్ళిరి. ఆరాత్రిజరిగినసభలో శ్రీకనకమ్మగారు, శ్రీరామమూర్తి, రామానాయుడు, ఆచార్య రంగాగారలుపన్యసించిరి. రయితులు తమ చెయువున్న వరకె హెచ్చుచేసి [illegible] కాలుపైరు సంవత్సరాలనుండి శ్రీరెడ్డిగారు వాగ్దాన మొనర్చుచూ, యింతవరకేలాటి సౌకర్యములు కల్గించలేదని శ్రీ రంగాగారికి తెల్పిరి. ఉదయగిరివారు కాలంలో నే శేనిప్పుడు యీరెడ్డిగారి జమీందారీపెత్తనం వచ్చినతర్వాత బయల్దేరిందని, తమ్మోలమున రైతులకు యిబ్బంది కల్గుతుందని తెల్పిరి. అటు పాముూరుఎస్టేటునందు వలెనే, ఇచ్చటను జమీందారు శిస్తుబకాయిలు లేకుండనే, రయితుల నిర్బంధపరచియైన శిస్తువసూలు చేయుచున్నారని చెప్పిరి. పెద్దరయితులు జమీందారు అండకేరి చిన్నరయితుల నానాబాధల పెట్టుచున్నారనిరి.

శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మగారు రయితుల బాధల వివరించుచున్నపుడొక అవ్వగారు తమ బాధల తెల్పడానికై త్వరపడివచ్చింది. ఎనభై ఏండ్లకు మించినఅవ్వ, అంతాయెండిపోయిన ముసలమ్మ, “అమ్మా, మాబాధలు మీకెట్లా తెలుస్తాయి, ఇదిగో యీమాదిరిగా మాఆస్తిఅంతా వూడ్చి తీసుకపోయి, (నేలమీద నున్నంగాచేయి రద్ది మాపెట్టింది) మిగిలినమట్టిని మాముఖాన యిట్లా పారబోస్తారు (అంటూగుప్పెడు మట్టి విసరిపారవేసింది) యీదినం మీమాటవిని మేము చేరుకొంటే (సంఘంలో) అజమీందారు మమ్ముల చంపేయడా? అమ్మా, మాకొంపలు కూలిపోవా?” అన్నది యుగమంతా బాధలు సహించిన ఆ మహాతల్లి.

శ్రీరంగాగారు మాట్లాడుచు “పదిహేను సంవత్సరములనుండి చెన్నపట్నపుకౌన్సిలులో పెత్తనంచేసి రయితుల రక్షింపడానికి బదులుగా, ప్రజల పోషింపడానికి బదులుగా, తుదకు స్వరాజ్యమే వద్దంటున్న యీ జస్టిసు పెత్తనాన్ని పోగొట్టడానికి కాంగ్రెసువారు పూనుకొన్నారు. శాసనసభలద్వారా కూడా ప్రజల సేవించడానికి ప్రజాసేవకులైన కాంగ్రెసువారు బయల్దేరారు”అని చెప్పిరి.

—స్వకీయవిలేఖరి.

ఉద్యోగస్థులు: లంచాలు

రహస్యాపరాధములను పరిశోధించుటకై సి. ఐ. డి శాఖను ప్రభుత్వమువారు నియమించిరిగాని ప్రజాభ్యుదయమున కనుకూలించు పనులకీ శాఖను వుపయోగించుటలేదు. పనికలిగినపుడు రాజకీయ తీవాదుల నన్వేషించుట కుపయోగించినను అట్టిపని లేనప్పుడైనను యీ సి. ఐ. డి శాఖను ప్రజాశ్రేయమున [illegible] ంచిన [illegible] మనుము ముఖ్యంగా రి. [illegible], డి. పి. డబ్లు డిపార్టుమెంటులలో ఉద్యోగస్థుల ప్రవర్తనను [illegible] పించి, లంచాల్ని రూపుమాపి కొంతకాగుండును. ఇందుకు రయుతుల్ రోమోభిలాషు తెల్లను కృషిచేయవలెను.

అబ్బేపల్లి సత్యనారాయణ.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు

గతనెల 28 తేది మదరాసు రాజకీయ మహాసభ కధ్యక్షతవహించి శ్రీకట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు గావించిన గంభీరోపన్యాసములోని భాగాలు.

“గడచిన నవంబరు మాసము మొదలుకొని శాసనసభ ఎన్నికలలో ఒకటివెంట నొకటిగా పరాజయములపాలై బడినందులకు మన జమీందారు సోదరులకు ముఖమింకరైన “పెద్దగతి మాకు రంగా” యనుచు తిరుగుచుండవలెను”

కాంగ్రెసును ద్వేషించుటయే తమ రాజ్యాంగమనియు, ప్రభుత్వమువారికి దాసోహమనుటే తమ పరమార్థమనియు జస్టిసుపక్షమువారు తలంచుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము యొక్క నూతన మత మిదిగా బోధపడుచున్నది “కాంగ్రెసుతో పోరాడుము, కాంగ్రెసునణచివేయుము. స్వరాజ్య మంతటసిద్ధించును” జస్టిసు పక్షమువారికి గూడ కావలసినది స్వరాజ్యమే! అదిఎట్లు సిద్ధించును? స్వరాజ్యమునకై పాటుబడువారి నోడించుట వలన! “అధికారవర్గముతో పోరాడి స్వరాజ్యమును సాధించుము” అనెడి మతమే మనమతమైయుండియుండెను. ఈనాడు వారిమతమో “కాంగ్రెసునెదుర్కొనుము, గవర్నమెంటు కరుణను సంపాదించుము, అంతట కాఫీ టీలతోబాటు స్వరాజ్యముగూడ కప్పులలో చేతికందివ్వబడును” ఇది తాత్కాలికోన్మాదమా, లేక తలక్రింద వ్యవహారమా?”

“కాంగ్రెసుఏమిచేసెనని ప్రశ్నించుచున్నారు గాంధిమహాత్ముడు మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును గడించి యీయక పోయియుండుగాక! మనముగోల్పోయిన ఆత్మలను మరల మనకు చేకూర్చినాడు. లాఠీప్రహారణములవలన మనదేహము లవసియుండవచ్చును? మన చర్మము చీలియుండవచ్చును. కాని మనలో నుండుఆత్మ జ్యోతి మరల మనము చూడగలుగుచున్నాము. మన యాత్మను మనకొసంగినాడు మహాత్ముడు! అదియే స్వరాజ్యమునకు పునాది. గాంధి యుద్యమమువలననే నేడు మనమున్నా తలయెత్తి తిరుగ నేర్చిన యొక జాతివారమైతిమి.”

“జస్టిసుపక్షము రాబోవుఎన్నికలందు పాడవలసిన “సర్వ మంగళ” గీతము, చరమగీతము తప్ప మరేమిగలదు?”

కాంగ్రెసు మంత్రి పదవులు

వార్ధాయందు అఖిలభారత వర్కింగు కమిటీవారు సమావేశమై కాంగ్రెసువారు మంత్రిత్వస్వీకరణవిషయమై 12 గంటలు చర్చించి, నూతన రాజ్యాంగవిధానమునందు మంత్రిపదవుల నంగీకరింప దగునా, తగదా, యనుప్రశ్న యిప్పుడే నిర్ణయింప నవసరములేదని తీర్మానించిరి.

కాంగ్రెసు జండా బహిష్కరణ

30-7-35 తేది నుండి 6 మాసములవరకు మైసూరు సిటీలోగాని, దానిచుట్టుపట్ల 5 మైళ్లదూరమందుగాని కాంగ్రెసు జండాను ఎక్కించరాదని మైసూరు డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటుగారొక [illegible] శాసనము జారీచేసిరి.

నెల్లూరుమున్సిపాల్టి-కమీషనరు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి మునిసిపల్ కమీషనరు [illegible] నియమింపబడునని పురసభ మునిసిపల్ ఆఫీసు [illegible], ఎవరయినది యింకను తెలియవలసియున్నది.

రైతు - స్వరాజ్యము

రైతాంగ ప్రచారము.

కళింగసీమలో ప్రొఫెసరు రంగాగారి సంచారము

ఈ మాసము 1, 10 తేదీలమధ్య శ్రీ ఆచార్య రంగనాయకులుగారు, చిలుకా సరస్సుమొదలు, విశాఖపట్టణము వరకు పరివ్యాప్తమైయున్న కళింగసీమలో సంచారము చేసిరి. గత కొన్ని సంవత్సరములుగా అధికోత్సాహముతో సాగింపబడుచున్న రైతు ఉద్యమమున కొక క్రొత్త జీవశక్తి నిచ్చిరనుటలో నతిశయోక్తి యణుమాత్రమును లేదు.

ఈ కార్యక్రమము నేర్పాటుచేసి, జయప్రదముగా నిర్వహించిన, శ్రీయుతులు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు గార్లు పునః గంజాంజిల్లా కార్యక్రమము ముగియువరకు శ్రీ రంగాగారితోనే యుండిరి. కార్యదర్శి శ్రీ దుర్గా మార్కండేయరాజరెడ్డి గారును, సహాయులు శ్రీయుత గౌతు లచ్చన్న గారును. ఆయా ప్రాంతముల సభల యేర్పాటుల నరయుట యేగాక, సభలలో, ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయము వారిచే క్రోడీకరింపబడి ప్రచారము చేయబడుచుండిన, "రైతు ధ్వజావళి"లోని భావగర్భితమైన గీతావళి నిపాడి, ప్రజాళియందు నూతనోత్తేజము కలిగించుటలో నెంతయు తోడ్పడినారు.

రంగాగారు, ఇచ్ఛాపురం, కంచిలి, తలతంపర బారువ, అంబుగాం, హరిపురం, కాశిబుగ్గ, వెంకటాపురం, దేవళి, అప్పాడుకరా గ్రామములను సందర్శించిరి. పై గ్రామము లన్నిటిలోను, గొప్పగొప్ప సభలు జరిగినవి. సగటున ప్రతిసభకును వేయిమందిజనము చొప్పున, బహుదూర ప్రదేశములనుండి, కాలి నడకను సైతము విచ్చేసి రంగాగారి ఉపదేశముల నాకర్ణించినారు.

రంగాగారి ఉపన్యాసములు

ఈ కార్యక్రమమంతటిలోను శ్రీ రంగాగారు విశ్రాంతి, విరామములేకుండ, దినమునకు 5 లేక 6 సభలుగా, గంభీరోపన్యాసముల నొసంగిరి. వేలకు వేలుగా వారి ఉపదేశముల నాచరింపనుత్సాహపరులై సమావేశమైరి. చెప్పినదే, చెప్పక, స్థలమును బట్టి, సందర్భమునుబట్టి, సమయమునుబట్టి ఒక్కొక్క సభలో రైతు ఉద్యమముయొక్క మూల సిద్ధాంతములను గూర్చి, ఒక్కొక్క విభాగమును గూర్చి విపులముగా వివరించిరి.

రయితు ఉద్యమాదర్శములను, అంతరార్థమును మూలతత్వమును, రసవంతముగా దృష్టాంత పూర్వకముగా చారిత్రిక నిదర్శనములతోను, అంకెల సాక్ష్యములతోను సర్వజన గ్రాహ్యమగునట్లుగా వర్ణించి చెప్పుటయేగాక, భావిరాజ్యాంగనిర్మాణంబులో నీ "జమీందారుల"ను విశ్వామిత్ర సృష్టికి తావేలేదని నిరూపించిరి.

వివిధ ప్రాంతములలో రైతులు పెట్టుకొన్న మొఱలను, వారి జమీందారీలలో పడుచున్న అగచాట్లను చిల్లరపంతులవల్లను, తాత్కాలికోపశమనములవల్లను చిన్న చిన్న చట్ట సంస్కరణముల వల్లను లాభంలేదనియు, అసలు జమీందారీపద్ధతినే వేళ్లతో పెకలించివేయుటే సమస్యాస్థానము గాగల యొక సర్వతోముఖమైన నూతన రైతాంగ పద్ధతిని సృష్టింపగల యొక సమగ్రమైన రైతాంగ చట్టము నిర్మింపబడవలెననియు, అది జరుగక తప్పదనియు, అట్టి స్థితివచ్చు రాసైయున్నదని గ్రహించుటచేతనే నేటి జమీందారులు తమతమ జనుల పరిపాలన మీదకంటె రాజధానిలోని, అసలు రాజ్యాంగాధికారములనే వశపరచుకొనుటకై యెక్కువ కృషి సల్పుచున్నారనియును, సంస్కరణములన్న పేరుతో దేశములో రాబోవు చిన్న మార్పుల ననుసరించి, నెలకొల్పబడబోవుచున్న శాసనసభల నాక్రమించుకొనుటకై జమీందారు లేకీభవించి, యెన్నెన్నో మాయోపాయముల చేయుచున్నారనియును, దానికి ప్రతిక్రియ, కార్మిక-కర్షక సమ్మేళనమే గాని వేరుకాదనియును రైతులీ మూలమ్మును గ్రహించి, తక్షణము తమ సర్వశక్తులను కేంద్రీకరింప చేయగల రైతు సంఘాలను నెలకొల్పుటయే తరుణోపాయమనియును, లేదా అధోగతి పాలయ్యెదరనియును పల్కిరి.

"స్వరాజ్యము"ను గూర్చి ప్రస్తావించుచు, కార్మిక-కర్షక రాజ్యముకాని స్వరాజ్యము, నేటి పరిపాలనాపద్ధతికంటె అధ్వాన్నమైనదే కాగలదనియును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము, కార్మికకర్షక కార్యక్రమముగా స్పష్టీకరింపబడునట్లు గావించుటయే, ప్రతి కాంగ్రెసువాదియొక్కయు ప్రథమకర్తవ్యమని పల్కిరి. అందులకు నేడు కారాగృహములో ప్రక్కనున్న శ్రీ పండిత జవాహరిలాల్ నెహ్రూగారి నాయకత్వమున కరాచీలో నంగీకృతమైన సర్వజన ప్రాథమిక హక్కుల తీర్మానము సూచించిన రస్తామీదనే మనభావి కార్యక్రమము నిర్మింపబడవలెననియు, లేకున్న, కాంగ్రెసే దాని అధునికత్వమును గోల్పోయి, యే ధనాఢ్యులయొక్కయో కీలుబొమ్మయై, నేటి గుళ్లలోని విగ్రహములవలె, తన పాత వైభవము మీదనే మన గౌరవమునకు పాత్రమై, యితరత్రా ప్రజలకు మునుపు నిరుపయోగమై, మన ఆదర్శప్రాప్తికి తోడ్పడజాలని మితవాదసంస్థగా పొడయిపోక తప్పదనిరి.

నిద్రాణమైయున్న కార్మిక-కర్షక ప్రజాశక్తిని మేల్కొల్పుటే, ప్రధానాశయముగా గల్గిన యీ రైతు ఉద్యమములో కులభేదములుగాని, స్థలవిభేదములుగాని, భాషాభేదములు గాని తావులేదనియును, సర్వ కార్మికసమ్మేళనమే మన ఆదర్శమనియును, అట్టి ఆదర్శమునకై కృషిసల్పువారే నిజమైన ప్రజాసేవకులనియు, అట్టివారికే వోట్లనిచ్చి, యితరులకే దేశములో సభ్యతలేదని స్పష్టముగా నిరూపించుటయే మన ప్రధానకర్తవ్యమని బోధించిరి.

పై సభ లన్నిటిలోను శ్రీయుతులు నారాయణమూర్తి, శ్యామసుందరరావుగార్లు కూడా వివిధవిషయములను గూర్చి గంభీరోపన్యాసముల నిచ్చిరి.

నేటి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు, రైతాంగ ప్రబోధమే ప్రధానసోపానమనియును, కార్మిక-కర్షక సమ్మేళనముమీదనే, భారతదేశ భావిదశ ఆధారపడియున్నదనియును, రాబోవు రాజ్యాంగ పరిణామము లన్నిటిలోను, ప్రజలే సర్వబాధ్యతలను వహింపవలసియున్నదనియును, రైతాంగపు హక్కులను గూర్చియును, అందు జమీందారీ రైతుల కనీసపు కోర్కెలనుగూర్చియును, రైతుసంఘాల ఆవశ్యకతను గూర్చియును, గత 3 సం॥ములుగా నీప్రాంతములలో రైతుఉద్యమ మెట్లు సాగుచున్నదనియు, మొదలుగాగల యంశములను గూర్చియును, శ్రీ రంగాగారు నేడు సమగ్రతతో నిర్వహించుచున్న కార్యక్రమమే, ప్రతి కాంగ్రెసువాదియును, అవలంబింపవలసియున్నదనియును మొదలుగాగల విషయములతోను, రైతుధ్వజావళిలోని పాటలు, పద్యములతోను అత్యంత రసవంతముగా నుపన్యసించిరి. (ఆ. ప.)

చైనాదేశమునుండి అమెరికాకు సౌందర్యము పెంపొందించుటకై వెంట్రుకలు మనుష్యులవి, పందులవి బస్తాలు బస్తాలుగా ఎగుమతి అగుచున్నవి.

* * *

గుఱ్ఱాలకన్న ఆవులకు ఎక్కువ జ్ఞాపకశక్తి యున్నదట.

* * *

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు: హరిజనవిద్యార్థులు

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ అధ్యక్షులగు శ్రీ బెద్దపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు తన హైస్కూళ్లలో హరిజన విద్యార్థులు పూర్తిగా విద్యార్థి వేతనా లివ్వాలిసిందని తీర్మానమును పెట్టిరి. ఈ తీర్మానానికి విముఖులైన ప్రెసిడెంటుగారే తామే మరొక తీర్మానాన్ని యీ సౌకర్యము హరిజన విద్యార్థులకు కల్గించుటకే ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రెసిడెంటుగారి తీర్మానం చర్చకు రాబోవుచున్నందువల్ల శ్రీ వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు తమ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకొనిరి. ఎట్టకేలకు రైతుల సలహామీదను, నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారి హైస్కూళ్లయందు హరిజనవిద్యార్థులకే వసతికల్పించినందులకు బోర్డువారి నభినందింతుము.

—ప్రత్యేకవిలేఖరి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

E. P. 166 of 1935
O. S. 886 of 1933

యిటుగుంట వెంకటస్వామి — వాది

Vs

2 గుమ్మడిపూడి రామసుబ్బయ్య బత్తుడు
3. ఆ. సుబ్బరాయుబత్తుడు
} ప్రతివాదులు

2-3 ప్రతివాదులకు నోటీసు:—

యీ నెంబరులో వాది మీ వగయిరాలమీద పొందియుండిన డిక్రీ నిబట్టి మీతాలూకు హోలుజప్తు ఆయివుండిన స్థిరాస్తిని వేలమునకు కోరియుండి సందున్న మీకు నేలనోటీసుకు నిమిత్తం తే 6-8-1935 దీ కోర్టులో వాయిదా వేశియున్నారు. కాబట్టి యిందును గురించి మీకు యేమైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల నాటి పుదయం 10 గంటలకు మీరు స్వయంగాగాని లేక ప్లీడరుద్వారాగాని హాజరయి మీ ఆక్షేపణలను తెల్పుకోవలయును. లేకపోయిన మిమ్ము మస్సాహిర్ చేసి మీపరోక్షమున తీర్మానించబడునని యిందుమూలకముగా తెలియపర్చడమైనది.

నెల్లూరు 29-7-35 } ఎ. పట్టాభిరామయ్య, వాదివకీలు.

పొదిలిలో 170యిండ్లు కాలిపోవుట.

పొదిలిగ్రామమున గడచిన ప్రక్క జూలై 26 తేది నిప్పంటి 170 యిండ్లుదహనమైనవి. దివాన్ పేష్కారు రామస్వామయ్యగారి యిల్లుకూడ దహనమైనది. కట్టుబట్టలతో బైటబడ్డారు. చాల నష్టము. మాటికి లేని ఈదినాలలో ఈనష్ట ముపదరించుటచే రైతులు దిక్కుతోచక అల్లాడుచున్నారు.

—పొదిలివిలేఖరి.

సుగుణములగల

సుఖవిరేచన తైలము.

"కౌండిన్యగారి సుఖవిరేచన తైలము మలబద్ధమును పోగొట్టుటకు నిరపాయకరమైన దేశీయౌషధమనుటకు సందియము లేదు. వేదికై యివ్వబడు ఔషధములు సామాన్యముగా పైత్య వికారములను గలిగించును. అట్టి దుర్గుణము లేవియు దీనియందు లేవనుటయే యీ తైలముయొక్క ప్రాశస్త్య మనవలెను. మోతాదుకూడ మితిమించియుండక చుక్కలవంతున కాఫీలోగాని, టీలోగాని, వేడినీటిలోగాని, తీసికొనుట వలననే సుఖవిరేచనమై ప్రేగులన్నియు శుభ్రపడును. ఈమందు పిల్లలకు, పెద్దలకుకూడ ఉపయోగించబడినది. నిరపాయముగా పనిచేయునది. విపరీతమైన వెలలుగల ఇతరమందులను వాడుటకంటె ఈ తైలమును వాడుట చాలమంచిది. అందరికి అక్కరకువచ్చు ఔషధమగుటవల్ల ప్రతియింట నుండతగినది"

ఆంధ్రపత్రిక 25 1-34

20 మోతాదులుగల సీసా 1-కి 0-4-0
తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

కౌండిన్యడిపో కృష్ణాపురం.
కోడంబాకంపోష్టు—మద్రాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, శుష్కించి, కళ తప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతను, శోషరోగము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనకముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వములను కలుగజేసి, నూతనశక్తి ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగా చేయును.

ప్రతిమాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3-4-0. చిన్న సీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము
పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు.

దక్షిణ భారత కార్మిక కర్షక సమ్మేళనం

"ప్రజామిత్ర" ప్రశ్నలకు సమాధానం

(గోగినేని రంగనాయకులుగారు)

ఈనెల 11 లేదీన సమావేశమైన, దక్షిణ భారత కార్మికకర్షక సమ్మేళనపు కార్యనిర్వాహకవర్గపు తీర్మానముల వధిష్ఠింపయత్నం, ప్రజామిత్ర' పత్రిక తన నిజస్వరూపాన్ని ప్రకటించుకొనడానికి ఇవ్వాళ్లనుంచి రైతులకొరకై పాటుపడు పత్రికగా వ్యవహరింపబడుచున్న 'ప్రజామిత్ర' తన కాఠోరధూర్తత్వమైన తత్వమును, తత్వరీతిని యీరూపేణానైన బయల్పడ జేసికొనుటకు అవకాశమిచ్చినందుకు మా సమ్మేళనము సంతసపడుచున్నది.

తనయిష్టమువచ్చిన చిందులనులను మా సమ్మేళన సభ్యులలో కొందరికి అంటగట్టినపుణ్యాన 'ప్రజామిత్రకే' కల్లుగార రైతురక్షణ సంఘమును నిర్మించినప్పుడు వాతో సహకార మొసర్చినవారు, నేను జైలులోనుండగ రైతులకు సేవచేయు వారిలో ఘనాఘనిగా స్మరించిన 'సమదర్శనీ' సంపాదకులైనవారు, క్రిందటి అసెంబ్లీ యెన్నికలందు మమ్ము ఆత్యుత్సాహముతో, రైతుమనిషి నకి తత్వరీతిమై బలపరచినవారు శ్రీగూడవల్లి రామబ్రహ్మంగారు, వారేయిప్పటికి ఏ ప్రజామిత్రాయొక్క సంపాదకులు అట్టి మన్నిత్రులేవా "మీరు కార్మికులా? కాగ, కర్షకులా? అంతకన్నకాదు. మరెవరు? త్రోవనుబోవు పెద్దరికమును "తత్వపెట్టుకొన్న మధ్యస్థులు" అని యెటులు వ్రాసిరో, వ్రాయుట సబబనుకొనిరో తోచకున్నది. అసలీవ్యాసమును వ్రాసినది వారేనా? కాదని నావిశ్వాసము. వారైనచో శ్రీనాగేశ్వరరావు, గిరి, బాపినీడు, కాశేశ్వరరావు, బద్దపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారల గురించి యిటులు సబబుగాని, సత్యమునకు దూరమైనమాటల జారవిడుతురని నేనమ్మజాలను వారు వ్రాసియుండిరో, ఈ సంపాదకీయమయొక్క భారణితేప్పక 'ప్రజామిత్ర' యొక్క అంతర్వాణియైయుండును. ఈయంతర్వాణి యిటులు పల్కుటవలన యెవిధంగా రైతులకు సేవచేయ కల్గింది రైతుకీడాడు అవసరమగుచున్న రయితు తత్వము వెంతవరకు 'ప్రజామిత్ర' ప్రకటించగలదో, పోషించగలదో నిర్ణయించుకొనుటకు వాస్తవమైన భేదాభిప్రాయము

అవును "రాజకీయాందోళకుల పిచ్చి ప్రసంగముల వలననో రైతుల వ్యవహారములు విమర్శించువారు లేకుండుటకనుకనో, వారి యభిప్రాయమునే ప్రతిబింబించినది. 'ప్రజామిత్ర' అందు తప్పులేదు. కాని రైతునకు రాజకీయముతో సంబంధములేదని తలంచువారి సంఖ్య నానాటికి అతి త్వరితంగా పన్నగిల్లుచున్నది. నిన్న మొన్నటి వరకు, అదేమి, ఈ దినంవరకు రాజకీయంతో రైతులకు నిమిత్తం లేదనుకొనువారి తరపున వెలువడుచున్న 'ప్రజామిత్ర' రాజకీయానికి తిలోదకాలాదలించినా? వదలకున్నా? వదలజాలదు. వదలుట న్యాయంకాదు కూడాను.

రీసెటిల్ మెంటు - రెవిన్యూమనులు

భూసుపడిన కృష్ణా, గోదావరీల అడవులపునర్నిర్మాణార్థము రైతుసేవకులం[illegible]

[illegible]

[illegible]

గ్రామ పంచాయతీల స్థాపన

నెల్లూరు జిల్లాలో

స్థాపించిన, స్థాపించవలసిన వివరాలు.

(పంచాయతీ ప్రియుడు)

ఆత్మకూరు తాలూకా

ఇదివరకు స్థాపించినవి.

గ్రామములు	జనసంఖ్య
1. అనుమసముద్రం	1899
2. బట్టేపాడు	2572
3. చెరుకుపల్లి	645
4. చేజెర్ల	3827
5. చిరమన	1542
6. కాకివాయ	882
7. కలువాయి	4269
8. కరటంపాడు	1861
9. కావలి యడవల్లి	1526
10. కోలగోట్ల	878
11. మహీమలూరు	3424
12. మహమ్మదాపురం	1294
13. వాగులపాడు	1450
14. వాగులవెల్లటూరు	1812
15. పాతిర్లపల్లె	642
16. పెరమన	1227
17. రేవూరు	1412
18. శ్రీకొండ	1413
19. తాటిపర్తి	2466
20. తెల్లంకాయపురం	890
21. వాసిలి	1352
22. విరూరు	1496

మరా:—వెయ్యిమంది జనాభాకు తక్కువున్న గ్రామాలులో స్థాపించినవి కొత్త ఆక్టుకుముందు స్థాపించబడినవి.

ఇక స్థాపించవలసిన గ్రామాలు.

గ్రామములు	జనసంఖ్య
1. అమ్మన చియ్యేర్ల	1211
2. బండారుపల్లి	1278
3. బొమ్మకరము	1591
4. చిత్తయ్యపాళెం (మినగలు)	1071
5. దేవరాయపల్లె	2889
6. గుడిపాడు	1420
7. గుంపర్లపాడు	1184
8. కుల్లూరు	3121
9. మంగుపల్లె	2194
10. నేదురుపల్లె	1132
11. పదమటి కంభంపాడు	1201
12. పెళ్లేరు	1345
13. పెరుమాళ్లపాడు	1002
14. పొంగూరు	2542
15. అనుమసముద్రంపేట	1020

శాంక్షన్ కాబడినవి.

1. అనంతసాగరం	3247
2. కావలి ముస్తఫాపురం వగైరాలు	534
3. కోటితీర్థం	1315
4. రాజవోలు	1544
5. తోపుగుంట	1274

పెండింగులో వుండేవి.

1. ఇనమల్లూరు	1367
2. కొరిమెల్ల	1162
3. వావూరు	1525
4. ప్రభగిరిపట్నం	1376

నోటు:—వెయ్యిమంది జనాభాకు పైబడి పంచాయతీలు లేనిగ్రామాలు ఈతాలూకాలో ఇక 15 గ్రామాలు మాత్రమున్నవి. తక్కిన గ్రామాలు వెయ్యిమంది జనాభా మించునట్లు రెండు మూడుగ్రామాలు ఒకటిగాకలిపి పంచాయతీ స్థాపించుకొనవచ్చును. ఈపని జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు, పాత ప్రెసిడెంటు వైసుప్రెసిడెంట్లు చేయవలెను. అట్లు వారు చేయనిచో 1936 నవంబరులో జరిగేఎన్నికల్లో వీరిని ఎన్నుకోకుండడం గ్రామస్థులకు మంచిది.

ఈ తాలూకాకేగాక జిల్లాలోగల 175 పంచాయతీలలో పేరు సంపాదించిన వీరూరుపంచాయతీమాత్రం అవర్ణ ప్రాయమైనందుకు ఆనాయకులు ప్రశంసార్హులు.

గూడూరు తాలూకా

ఇదివరకు స్థాపించినవి.

గ్రామాలు	జనసంఖ్య
1. ఆలేటిపాడు చిట్టమూరు	1225
2. బూదనం	651
3. గునుపాడు	1739
4. కడివేడు	2015
5. కోట	3642
6. కొత్తపాళెం, నెల్లూరుపల్లె	1295 906
7. కురుగొండ	1354
8. తిక్కవరము	1086
9. వాకాడు	2863
10. వెడిచర్ల	801
11. వెంకోడు	990
12. వింజూరు	2890
13. ఎల్లసిరి	2013
14. అయ్యవారిపాళెం	601
15. కొండగుంట	593

ఇక స్థాపించవలసిన గ్రామాలు.

1. చెన్నూరు	5238
2. దుగరాజుపట్నము	1205
3. గూడలి	1451
4. కొత్తపట్నము	1295
5. మిండిడి	2714
6. ముత్యాలపాడు	1184
7. రుద్రవరము	1049
8. తమ్మినపట్నము	1890
9. పీడూరు	1404
10. పీరూరు	1007
11. తిరుమూరు	1046
12. వంజవాక	1109
13. పీజలి	1528
14. చిట్టేడు	1354
15. ఉడతావారిపాళెం	1159

పెండింగులో ఉండేవి.

1. పల్లమాల వల్లిపేడు	485 534
2. రెడ్డిపాళెం. బిట్ 1, బిట్ 2,	1754

నోటు:—చెన్నూరు 5 వేల జనాభాకు మించినది, గుమాస్తా రు 1000 ల వరుమానము పంచాయితీకి రాతగిఉంది. కాని దీనికి నాథుడేడీ? గూడూరుకు, చెన్నూరుకు యావజ్జీవ దీపాంతరవాసం కలహ ముండాలని కోదండరామస్వామిని క్షీరి విశ్వనాథుణ్ణి ప్రార్థించే మహానుభావులైనా గ్రామస్థులకు ఏల సలహా చెప్పగూడదో చిత్రంగాఉంది. శాసన సభ్యులకంటే ఈ వూరిలోమాట చెలామణి అయ్యేనాయకుడు మృగ్యం. తమ లాభానికి, గ్రామక్షేమానికి ఉపకరించే పనిగాబట్టి పంచాయితీ స్థాపించడం ఆ శాసన సభ్యుల ప్రథమకర్తవ్యం. ఇక స్థాపించవలసిన వాటిలో కొన్ని మలేరియా ప్రదేశాలున్నవి. జిల్లా బోర్డు సభ్యులు కంట్రాక్టుల యాచించడానికి దేవిడీలచుట్టు తిరిగేకాలంలో వీ కొద్ది భాగం ఉపయోగించినా పంచాయితీల స్థాపించవచ్చు. మహా వెల్లువల్లోకూడా అరికాలు అడుసుగాకుండా నడవటానికి వీలుండే బొంతరాతి చట్టుచే ఆవరించిన గూడలి పుణ్యక్షేత్రానికి, తనకమతం సాగుబడి సంగతట్టుంచి పుణ్యక్షేత్ర దర్శన మిషచే రోడ్డువేయించి పుణ్యం కట్టుగొన్న నారాయణరెడ్డిగారు, గ్రామ పంచాయతీ స్థాపన విషయంలో మరచి పోవటానికి కారణమేమిటంటారు. ఇక మీదనైనా ఈ నాయకులు సంచలనం జూపాలె. పెళ్లేటి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారి మందగమనానికి తోడు అనారోగ్యాధి దేవత సహకారం కలిపి పనిబాటల నడ్డి గిస్తున్నా, పలుకుబడి చేతనైనా ఈపని సాగించకతప్పదు తాలూకాధిపత్యం తన్నె వదిస్తున్నప్పుడు.

గ్రామ పంచాయతీల ఎన్నికలు.

నెల్లూరు జిల్లాలో

1.	పాలూరు తాలూకా అండగుండాల	} ఆగష్టు 7 తేది
2.	నెల్లూరు తాలూకా తోటపల్లి గూడూరు	} ,, 8 తేది
3.	ఆత్మకూరు తాలూకా మూముమూరు	} ,, 12 తేది
4.	దర్శిడివిజన్ మూళ్లె	} ,, 15 తేది
5.	కోవూరు తాలూకా వావిళ్లె	} ,, 20 తేది
6.	కావలి తాలూకా జలదంకి	} ,, 21 తేది
7.	రామాయపట్నము	,, 26 తేది
8.	కందుకూరు తాలూకా పలుకూరు	} ,, 27 తేది
9.	నెల్లూరు తాలూకా వీరన్నకనుపూరు	} ,, 28 తేది

—ఒక విశేషధని.

ఉచిత చికిత్స

స్త్రీ వ్యాధులకు—గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వానివలన కలిగిన కీళ్ళనొప్పులు గండమాలాదులకు పదిసంవత్సరములకు అనుభవము పైచిక్కిన వ్యాధి ఎంత తీవ్రమగునున్ననుసరే.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,
ఆత్మకూరు నెల్లూరు.

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి, పైము వ్రాయుము. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు. 1 సం॥ ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 8, శ్రీ మేధా అస్ట్రలాజికల్ బ్యూరో.

కొత్తగ్రహారం, కాసీబుగ్గ పోస్టు. (గంజాం)

Prevail on our special quality chemical diamonds and enjoy contentedly.

ది యిండియన్ కెమికల్ డయిమండు వర్క్స్

(రంగోను డయిమండ్సును తయారుచేయువార్లు.)

హెడ్ ఆఫీసు:—రంగూను.

రంగూనులో ప్రఖ్యాతిచెందిన బర్మీయులచేత తయారుచేయించబడిన మాయొక్క రంగూను కెమికల్ డైమండ్సు మద్రాసు ప్రెసిడెంసీ వంతును ప్రఖ్యాతి చెందియుండుటను గురించి అధికంగా తెలుప నక్కరలేదు. అనేకులు యితర ప్రదేశములలో తయారైన పోలికలములను చెప్పింది రంగూను "కెమికల్స్" అని మోసముచేసి విక్రయించుచున్నారు. గనుక హరిమాటలకు లోబడక వేడి మాయొక్క యెలక్ట్రిక్ ఫ్యాక్టరీలో తయారగు నిజమైన రంగూను "కెమికల్ డైమండ్సు"ను మీ అభివృద్ధిచెందరని కోరుచున్నాము

మాయొక్క పోర్ట్ యేజంట్లు,

శ్రేష్ఠవర్ధి తారాచందు కంపెనీ,
బంగారు వెండినగల వర్తకులు,
నెం, 421, చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

రంగూను కమలములను వాడదలచినవారు కొద్ది మొత్తము ఎక్కువయని తలంచక మాయొక్క స్పెషల్ క్వాలిటి కెమికల్ డైమండ్సును కొన్ని అనుభవింపుడు.

(9-వ పేజీ తరువాయి)

డిస్ట్రిక్టు మున్సబులు, సబుజడ్జీలు, జే బ్లాజ డ్జీలు వ్రాసిన లేఖలు వాకడ్ల యిందు వున్నవి. వీరిలు వ్రాసియుండ్డు, యుజీనరులోని అష్ట వర్తనాల ద్వారా రైతుల కష్టములకు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరీలలో ఆ కేకొస్తులందు గట్టిగా కల్గింపబడిన విషయం అనుభవైక వేద్యమే. శాసనసభయందు విరోధులున్నప్పటికైన రైతుల రక్షించుటకై శాసనము తయారు కావలెనంటె, రైతుల ఆందోళనం కనీసంత విస్తారంగా, తీవ్రంగా లేదన్నమాట ఆంధ్రరాష్ట్రరైతు ఋణవిముక్తి సభకు శ్రీ రావు సాహెబు కల్లి చెట్టి అధ్యక్షులుగా యుండగా కారకులన్నమాట "ప్రజామిత్ర" మరువరాదు గాక. రైతుబిల్లని ప్రకటించుకొని, అధికారం చేపట్టిన పిమ్మట శ్రీ రామలింగం చెట్టిగారి "ఋణవిముక్తి బిల్లు" ఎదిరించిన శ్రీ పర్ మూర్త్యా వెంకట రెడ్డినాయుడుగారు రావుసాహెబుగారి వద్ద కుశే!

జమీందారులు-రైతులు

ఇంతకూ 'ప్రజామిత్ర'కు మాపై కోపం రావటానికి కారణం, మేము రైతులు, ప్రభుత్వమధ్యవర్తి తేజమీందారీలు మొదలగు మధ్యవర్తి సంస్థలుండరాదన్నందులకేయని "మీరంతన్నియు రైతులోకమునకు అంగీకారముకా" యనువారి మాటలే సాక్షి. యీ వాంఛాదారులకు తంత్రపారం పర్యాయతీ అనుభవనీయమై వచ్చుచున్న హక్కులను, ధర్మబద్ధంగానే, అవసరంకల్గుటవల్లనే, శాసనంద్వారా రద్దుపరిపించుటకు పూనుకొన్న "ప్రజామిత్ర" జమీందారీ లుండరాదన్నంత మాత్రాన యింత తహతహ లాడుట? అది తగునా? తెనాలి సభలోనే శ్రీ రామబ్రహ్మంగారి పెత్తనంక్రింద గూడాజరిగిన చర్చలందు జమీందారీల పెత్తనం పోవాలనే తీర్మానం అంగీకరింప బడియుండ, ఈనాడు వారి "ప్రజామిత్ర" యేల యీ విపరీతవైఖరి ప్రకటించుచున్నది? జమీందారీలు, అగ్రహారీకులు వగైరా మధ్యవర్తులు తొలగింప బడవలెననువాదం మాసమ్మేళనం ఈనాడు బయల్దేర దీయలేదు. 1931 లో కూడిన ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతుసభ 1933 లో కూడిన రెండవసభ, ఇవ్వాళ్ల నుండి సమావేశమగుచున్న అనేక రైతుసభలు, ఆంధ్రదేశమంతటను యీ కోర్కె జమీందారీ పోవలెనని తీర్మానిస్తు అంగీకరిస్తున్నవి. రైతు దళాల కీయుల, యాత్రలద్వారాకూడ ఆంధ్ర రైతులు తమ సభలందు, దండులందు ప్రకటనచేస్తున్నారు. అటుల సర్వులగు రైతులచే ఘంటాపథంగా అంగీకరింప బడుచున్న తత్వాన్నే మా సమ్మేళనం ప్రతిబింబించిందే?

ఐతే, జమీందారీలుండా లనేనా "ప్రజామిత్ర" నిజమైనకోర్కె? కాదని నానమ్మకం. జమీందారీ లుండాలన్నా, ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘముచే విరివిగా క్రిందటి 3 సంవత్సరాలనుండి ప్రకటింపబడి, ఈనాడు దక్షిణ భరత కార్మిక కర్షక సమ్మేళనముచే అంగీకరింపబడిన, జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలనైనా "ప్రజామిత్ర" ఆమోదించునా? అగునో, కాపులేదు. ఏలనన్న, మాసమ్మేళనం చెయ్యవెంటనే ఆ కనీసపు కోర్కెల సాధించుటకే పూనుకొనుచున్నది! కానిచో, జమీందారీ రైతుల పరిస్థితులు బాగుపడుటకు స్వర్గీయులైన మునిస్వామినాయుడుగారి మితవాదపూరిత కోర్కెలనుకూడ నంగీకరించవలెన్నమాట. అట్లయిన రైతుల నెటులు ఈ పత్రిక సేవింపగలదు.

స్వపక్షుల స్వవిమోచనార్థము

రైతు సేవకుల యిబ్బందుల స్వయంగా నా సాంగత్యములవలన కూడ తెలిసికొనగల్గిన శ్రీ రామబ్రహ్మంగారి "ప్రజామిత్ర" స్వపక్షుల సమీకరణార్థము పేమేమో చేస్తున్నట్లు ఆపోహ పొందుట న్యాయమా? కాంగ్రెసునందలి రైతు సేవకులమొదల రైతు ఉద్యమము మొదల నైపుణ్యము వుండుట శ్రీ రామబ్రహ్మంగారికి తెలియని విషయమా? కాంగ్రెసువారి ఆర్థికపంథా రైతులకు చాలదనిగదా రైతు ఉద్యమము ఘోషించుచున్నది. దక్షిణభారత కార్మిక సమ్మేళనపు కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళిక కరాచీ కాంగ్రెసు ప్రాథమిక హక్కుల ప్రణాళికకు అనుబంధమనియేగదా మేము ప్రకటించితిమి. కౌన్సిల్ మెంబరు విషయము స్వయంగా సంబంధము పెట్టుకొన నిష్టపడని కాంగ్రెసు జమీన్ రైతుల వ్యవహారంలో తాటస్థ్యము వహించుచున్న కాంగ్రెసు ఋణగ్రస్తులైన రైతుల రక్షించే విషయాన సాహసముఖాపని కాంగ్రెసుయొక్క వైఖరి పూర్తిగా రైతులకుగాని రైతుసేవకులకైన మాకుగాని సంతృప్తికరము కాకుండుటచేత నే ఈనాటి కార్మిక కర్షకుల కనీసపు కోర్కెల ప్రణాళిక కాంగ్రెసువందు ప్రముఖులైన దేశోద్ధారక ప్రభృతులు దీనినంగీకరించినందులకు ఆనందమొందరుగదా? సమ్మేళనమందు శ్రద్ధతీయుచున్న ఆనేకులము కాంగ్రెసువారమైనను, రాబోవు యెన్నికలందు రైతులు తప్పక కాంగ్రెసుకే సహాయము చేయవలెనని కాని, కాంగ్రెసునందు చేరవలెనని గాని పల్కకూడనలేదు. కాంగ్రెసులో రైతులేకమైపోవాలని కొందరు వాదించినను హెచ్చుమంది మా రైతులకు వారి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము నిల్పుట యిప్పటిపరిస్థితులందవసరమని తీర్మానించితిమి. అట్లన్న జస్టిసుపక్షములో మాకు సంతృప్తి కల్గినదని కాదు. జస్టిసుపక్షము రైతులకు సహాయపడలేకున్నదనియే నా దృఢాభిప్రాయము. ఎక్కడో ఎప్పుడో ఏదొక్క మునిస్వామినాయుడుగారో సహాయం చేసినంత మాత్రాన ఆపార్టీ రైతులకు ఆదర పాత్రమగునా? స్వర్గీయుల చరమావస్థ రైతుల హృదయాన్ని దావానలం కల్గించుట లేదా? ఐతే కాంగ్రెసే కనుక మాకనీసపుకోర్కెల ప్రణాళికను అంగీకరించి రైతులు, రైతాంగప్రజల పక్షాన నిర్మొగమాటంగా, విస్పష్టంగా బలవత్తరంగా నిలబడినచో కాంగ్రెసునకు వారివోటులను పొందుటకు గాని, రాజకీయాభిమానాన్ని గ్రహించుటకు గాని అర్హత కలుగగలదు. కొక్క కాంగ్రెసే కాదు. రాజకీయ విషయములందు రైతులకు ఎవరంత సంతృప్తి కల్గించుచో ఇతరేతర పక్షముల వారుకూడ సమ్మేళనపు కనీసపుకోర్కెల నంగీకరించుచో రైతుల యాదరణను పొందుట కర్హులు కాగలరు.

సమ్మేళనమెట్లు పుట్టి పెరుగుచున్నది?

దక్షిణభారత కార్మిక కర్షక సమ్మేళనము ఎట్లు పుట్టిందని "ప్రజామిత్ర" ప్రశ్నించుచున్నది. సమ్మేళన సమావేశావశ్యకతను తెల్పుచూ పంపిన ప్రకటనను "ప్రజామిత్ర" సంపాదకీయవర్గము అందరికంటె ముందుగానే 1934 నందే చూచిరి. వారి "సన్ డే క్రానికలు"నందు ప్రకటించిరి. అనుకొన్నట్లు ఆ డిశంబరునందు సమ్మేళనసభ సమావేశం కాలేదు. తిరిగి ఏప్రెలు 22 తేదీన సమావేశమగునని నెల ముందుగానే ప్రకటన చేయబడెను. నేనాసభకై వెళ్లి, ఒకదినం ముందుగా "ప్రజామిత్ర" ఆఫీసుకు వెళ్లి, అందలి నామిత్రులు శ్రీ రామబ్రహ్మం, లక్ష్మీనరసయ్యగారలను సభకురమ్మని ఆహ్వానించియుంటిని. ఇట్టిచో, ఎప్పుడీ సమ్మేళనం పుట్టిందని 'ప్రజామిత్ర' అడుగనేల?

ఈ సమ్మేళనమునకు ప్రతితాలూకా, జిల్లా రైతుసంఘము యిద్దరు సభ్యులను, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సంఘము నల్గురు సభ్యులను యెన్నుకొనదగును. సభ్యత కొందు సంఘములు పెరుగుకొలది సమ్మేళన సభ్యులసంఖ్య పెరుగును ఆయా జిల్లాలకై యిష్టము నిర్ణయింపబడిన సభ్యులసంఖ్య పెరుగుచుండును. సభలకన్ని సంఘాల ప్రతినిధులు వచ్చుట కీదినాల్లో సాధ్యముకాదనే, పోస్టుద్వారా, విషయనిర్ణయము చేసుకొనుటకు అవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఇట్టి సమ్మేళనమునకు "ప్రజామిత్ర" లాంటి పత్రికలు సహాయంచేసి, రైతులనన్నివిధాల బలపరచుట ధర్మం. కోపంతోనేమి, లేక కృపతోనేమి తన సందేహముల ప్రకటించి రైతువ్యక్తుల ఆదర్శాల ప్రకటించుటకే యవకాశమిచ్చిన "ప్రజామిత్ర"కు కృతజ్ఞుడ. నామిత్రులయిన శ్రీ రామబ్రహ్మంగారు త్వరలో తన వెనుకటి రైతుసంఘోత్సాహాన్ని బహిర్గత మొనర్చి "ప్రజామిత్ర"ను యీ మితవాద మార్గాన్నుండి మరల్చి, సర్వసుందరమైన ఈపత్రిక ద్వారా, సర్వజన రైతుజన శ్రేయోదాయకమైన సేవజేయుదురని విశ్వసింతు. పుదారవాదయమే కాక, రైతుజన ప్రేమకల్గిన శ్రీ రామబ్రహ్మంగారి చతత్వాన్నే 'ప్రజామిత్ర' ప్రదర్శించినచో రైతు సేవ చేయగల్గును.

మెసిన్ స్టేలియా రాష్ట్రములో ఆదివారమునాడు ఎవరును తనభార్యను ముద్దుపెట్టుకొనరాదు, వీధి గూనుగాని నాటుకానికిగాని తెల్లవూరాదు. సినిమాలు పట్టరాదు, సారాయిని త్రాగరాదు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

అభివృద్ధి

చేరిన వ్యాపారము	రు. 27,00,000
పూర్తిచేసిన వ్యాపారము ...	,, 20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,, 2,00,000
గవర్నమెంటు హామీలపెట్టుబడి	,, 95,000
చెల్లించిన క్లయిములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,, 2,50,000

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల. ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు యూనియన్‌వారి ప్రకటన.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిటు తీసుకొనెదము. సంవత్సరమునకు 100-కి రు 3 లు వడ్డీ ప్రకృతము వక సంవత్సరపు డిపాజిట్లె గైకొనెదము. ఇతరవివరములు మాయొద్ద కనుగొనవచ్చును.

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకి కార్యాలయము, ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు. 28-6-35

కె. కృష్ణరావు,

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

స్త్రీసాంగ లేనివారికి, యౌవనముపోయిన వారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులకు వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, కుసుమవ్యాధులకు వరప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, కాల గ్ర... కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు ఆమోఘముగా పనిచేయును ఒక మాత్ర గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-8-0.

క్యాటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, రామచంద్రపురము,
వెలగొండపోస్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

తెర్లాం గ్రామ జమీందారైతు సంఘ స్థాపన.

మా ఆహ్వానముపై జిల్లాసంఘము తరఫున విజయనగరము నుంచి శ్రీయుత దేవకీనందనగారు మాగ్రామమువచ్చి దరిమిలాను ప్రొఫెసరు గోగినేని రంగాగారిచే స్థాపించబడ్డ బొబ్బిలి తా॥ జమీందారైతు సంఘమునకు ఉపసంఘముగా తెర్లాం గ్రామ జమీందారయితు సంఘమును స్థాపించిరి. సభరు సంఘమునకు, మరి గంటు భట్టరు నర్సింహాచార్యులుగారు అధ్యక్షులుగను, నగిరెడ్డి నారాయణ నాయుడుగారుకార్యదర్శిగను, తరిగొప్పుల జగన్నాధరావుగారు, సర్పనపల్లి జగన్నాధ నాయుడు, శంబంగి వీరన్నాయుడు, అళ్ళ గరి వెంకటప్పలస్వామి, చింతల అప్పన్న గార్లు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగను. రయితులచేమెన్నుకోబడిరి. పై యెన్నికలకు పూర్వం 4 రాత్రులందు 4 సభలుజరిపిరి రయితు భజనావళి గీతములుపాడిరి. ప్రస్తుతం రయితులు జమీందారీచేతి క్రింద పడుతూవున్న భాధలు జమీందార రయితు సంఘఉద్దేశం, రయితుల కసిసపుకోర్కెలు ధరలుతగ్గడలవిదేశములయందురయితులు పొందుచున్న లాభాలువారికి వచ్చచెప్పిరి. వెంటనే 100మందినిసభ్యులుగాచేర్పించిరి. యింకను చాలా మంది చేరుచున్నారు

శ్రీ వేణుగోపాల దేవస్థాన మేనేజింగుట్రస్టీ ప్రకటన

ఈ దువల్ల యీవన్నిందికి తెలియ జేయుడమేమనగా నెల్లూరు మూలాపేట లో వేంచేసియుండు శ్రీవేణుగోపాలస్వామి దేవస్థానమునకు బోడిరెడ్డిరంగారెడ్డిగారు మేనేజింగుట్రస్టిగను, మధ్వపరిహానుమంతరావుగారు యం. ఎ, బి. యల్, ఆనంవెంకటరెడ్డిగార్లు ట్రస్టీలుగను, కే. పి. అరావముళ్ళగారు బి. ఎ. మేనేజరుగను దేవస్థానవ్యవహారములు నిర్వహించుటకు హిందూరిలిజియస్ యండోమెంటు బోర్డు వారిచే నియమింపబడిరి. దేవస్థానమునకు సవిధముగనైనను పైకముచెల్లించవలసిన వారలు పైనలుగురిలో ఎవరికైనను చెల్లించవలెను. వీరికితప్ప యితరులకు పైకం చెల్లించకూడదు. అట్లుచేసినచో కలుగునష్టమునకు వారే భాధ్యులు.

నెల్లూరు 29-7-1925
బోడిరెడ్డిరంగారెడ్డి,
మేనేజింగుట్రస్టీ,
శ్రీవేణుగోపాలస్వామి దేవాలయం

నేషనల్ ఇండియా లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

సిన్హా ప్రభుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియా లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 మిట్రో, కలకత్తా.

ఆర్యా,

వాస్వంతి జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6249 యల్. బి భూర్తికాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము ఎటి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్చనింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగానున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపివెంటనే యి 10,000 లు చెక్కు వారికి చేరినది. వాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు గాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొను చున్నానని తెల్పుటకు వారు సంతసముగానున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—
సబ్ ఆఫీసు,
బెసంటురోడ్డు,
బెజవాడ

యం. రామారావు,
ఆర్గనైజరు,
అత్తిలోట అగ్రహారం, నెల్లూరు

1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.

టి. వి. రామనయ్య,
సెక్రెటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశ సంస్థానములుచేరి)
334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

తేది ఎరుగుచూడుడు !! తేది ఎరుగుచూడుడు !!

త్వరలో తప్పక ప్రదర్శింపబడును.

ది న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

ముదులొలుకు క్రొత్త హాలులో

కలకత్తా అరోరా ఫిలిం కార్పొరేషన్ వారిచే తయారుచేయబడిన

తెనుగులో మాట్లాడే గొప్ప ఫిలిం

సతీ అనసూయ

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

సతీవ్రాయకమగు కథ! కథలు కథలు చెప్పిన నటులు!!

తుంగల చలపతిరావు
యస్. పి. లక్ష్మణస్వామి
యం. గోపాలరావు
యస్. కృష్ణమాచారి.

మిస్. డి. కోటిరత్నం
డి. లీలాకుమారి.
డి. వెంకుబాయి.
రంగపుష్ప చిత్ర

మొదలగు పేరుపొందిన నటకులు ఇందు పాల్గొనియున్నారు.

మృదుమధురమగు పాటలు! కోకిల గానమును ధిక్కరించు గానము!

నేత్ర పర్వమొనర్చు చక్కని దృశ్యములు!
హాయిగొల్పుపాటలు! అమృతబిందువులవంటి మాటలు!

టి. బాబురావు,
మేనేజరు.

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్,
ప్రొప్రయిటరు.

Printer, Publisher, and Editor – N. Venkatrama Naidu – ZaminRyotPress, Gandhi Chowk, Nellore.